TÜTÖS

ARALIK 1969

YIL : 3 — SAYI : 33

TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

GENÇ FİKİRLİ DEMEK, GERÇEK FİKİRLİ DEMEKTİR.

ATATÜRK

BOYKOTLAR SONA ERDİ

Lise mezunlarının Teknisyen Okullarına alınmaları ile ilgili tartışmalar Millet Meclisine getirildi

Lise mezunlarının, yeni açılan Teknisyen Okullarına alınmalarını protesto amaciyle yurdun birçok yerlerinde Erkek Teknik Öğretim Okulları öğrencilerinin sürdürdükleri boykotlar muayyen bir süreden sonra sona ermiş ve öğrenciler derslere girmeye başlamışlardır. Öğrencilerin direnme nedenleri basında çıkan ve ayrıca verilen haberlere göre şu şekilde özetlenebilir :

1 — Sanat Enstitüsünden sonra fark imtihanlarını vererek 2 yıl okuyan öğrenciler Teknisyen olmaktadırlar. Lise mezunları da 2 yıl sonra Teknisyen oluyorlar. Bu durumda Sanat Enstitülerinin bu meslek dalına verdiği emek 5 yıl olmaktadır. Lise mezunlarının ise 2 yıllık bir beceri ile Teknisyen olmaları yetersiz kalır.

2 — Lise mezunlarına bütün yüksek tahsil kapıları açılmış olmasına rağmen, Sanat Enstitülerinin yüksek tahsil yapacağı okullar çok kısıtlanmıştır.

3 — Günümüzde Sanat Enstitüsünü bitiren elemanlar iş bulamazken, yeni açılan ve onlarla ilgili bir sahaya lise mezunlarının da alınması Sanat Enstitüsü mezunlarının iş sahalarını daraltacaktır.

4 — Sanat Enstitüleri mezunlarının ve hazırlık sınıfı öğrencilerinin Teknisyen Okullarına geçişi imtihanla olurken, lise mezunlarının aynı okula alınışı imtihansız olmaktadır.

5 — Öğrenciler olarak amacımız hiçbir zaman boykot hevesine kapılmak değil, haklarımızı almak içindir.

EĞİTİM BAKANININ BASIN TOPLANTISI

Konuyla ilgili olarak basına demeç veren Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Orhan Oğuz,

"— Boykotlar durumun öğrencilerimiz tarafından yanlış anlaşılmasından meydana gelmiştir. Öğrencilermizin bu gerçekleri anladıktan sonra okullarına hemen döneceklerine inanıyoruz" demiştir.

Milli Eğitim Bakanının verdiği bilgiye göre bu yıl faaliyete geçen Teknisyen okulları mühendis ile usta arasındaki yardımcı teknik personel ihtiyacını karşılayacaktır ve ortaokuldan sonra dört yıl süreldir. Türkiye'deki bütün sanat enstitülerinin birinci sınıfında okuyan öğrenciler arasında fizik, kimya ve teknik resim derslerinden başarı gösterenler teknisyen okulları nın ikinci sı-

(Devamı Sayfa 6'da)

Müşteşar Muavinliğine Necmettin Candan getirildi

Bir süreden beri açık bulunan Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşar Muavinliğine Mesleki ve Teknik yüksek Öğretim Genel Müdürü Necmettin Candan atanmıştır.

1925 yılında Sarıkamış'da doğan Candan Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunu 1946 da bitirdikten sonra, takım tezgâhı ve kesici aletler imalâtı sahasında iki yıl süre ile İngiltere'de fabrika stajı yapmıştır. Daha sonra New York Üniversitesine de devam etmiş bulunan Necmettin Candan, 1954 yılından bugüne değin Bakanlık Merkez Örgütünde, Şube Müdürlüğü, Etüt ve Plânlama Dairesi Başkanlığı ve 1966 yılından bugüne değin de Meslekî ve Teknik Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur. Birçok yabancı ülkelerde tertiplenen milletlerarası toplantı ve seminerlere katılmış bulunan yeni Müsteşar Muavini Candan, evli olup bir çocuğu bulunmaktadır.

Öte yandan Necmettin Candan'dan boşalan Mes. ve Tek. Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğüne, Ticaret Öğretim Genel Müdürü Ahmet Gölbaş, Ticaret Öğretim Genel Müdürlüğüne de İrfan Gürkan, Özel Okullar Genel Müdürlüğüne, İbrahim Cengiz, Orta Öğretim Genel Müdürlüğüne Vahit Yılmaz, Kültür Müsteşarlığına Mehmet Önder getirilmişlerdir. Merkez örgütünde daha başka nakillerin olacağı da söylenmektedir.

TÜTÖS Merkez Yönetim ve Yürütme Kurulları, Sayın üyelerinin Bayramını kutlar mutluluklar diler.

BAŞYAZI

Montaj Sanayii ve Teknik Eğitim Çıkmazı

Mehmet Emin ZORKUN
TÜTÖS Genel Başkanı

Yurdumuzda teknik eğitim bir çıkmazdadır. Teknik eğitimin birçok sorunlarının çözümlenerek çıkmazdan kurtarılması, bu konuda yapılmakta olan inceleme ve araştırmaların, sınıflar arası üretim ilişkileriyle sanayileşme hareketlerinin dayandırıldığı ilkelere yönetilmesine bağlıdır. Bu yazımızda montaj sanayii ile endüstriyel meslek eğitimi arasında bir ilişki kurmağa çalışacağız. Çünkü montaj sanayii ile endüstriyel meslek eğitimi arasında kurulacak ilişkinin, teknik eğitimin çıkmaza girmiş olmasının nedenlerni bütün açıklığıyle gözler önüne sereceğine inanmaktayız.

Bilindiği gibi ülkemizde geniş halk kütlelerinin zararına işleyen sömürü çarklarından biri de montaj sanayiidir. Geniş anlamda kapitalist ülkelerden ithal edilen önemli parçalarla yurt içinde imal edilen bazı parçaların birleştirilerek kamyon , binek arabası, otobüs, traktör, dikiş makinesi, buz dolabı, çamaşır makinesi, radyo ve televizyon gibi araçların yapımına montaj sanayii denilmektedir. Aslında sanayi sözcüğünden, ham maddelerin mamûl madde haline gelmesinde geçtiği üretim aşamalarının tümü anlaşılır. Montaj, diğer bir deyişle parçaların birleştirilmesi endüstriyel üretim süreci içinde sadece bir aşamadır ve bu aşamaya milleti aldatarak sanayi demenin aslında halkın zararına işleyen bir sömürü çarkını halka şirin göstermekten başka bir anlamı da yoktur. Montajcılık, her şeyden önce dışa bağlı sanayi kollarının yurt içine yerleşmesine olanak hazırladığı için milli sanayinin kurulmasını geciktirmekte ve gelişmesini önlemektedir. Kökü dışarıda olan montaj sanayii yalnız ithal edilen önemli parçaları birleştirmekle yetinir, yurt içinde bu parçaları imâl yolunu seçmez ve göbeğinden dışarıya bağlı vurgunculara alınteri dökmeden bir çırpıda milyonları kazanmak olanağı verdiği için bir türlü milli sanayi kurulmaz.

Milli ekonomide, endüstriyel kuruluşların araştırıcı kadroları seçkin bir yer işgal ederler. Oysaki montaj sanayiinde araştırıcı yoktur ve yönetîciler satış alanını genişletmek için reklâm çalışmaları yapmaktadırlar. İşçiler özellikle zihnî etkinliği gerektirmeyen işlere yöneltilmişlerdir. Montaj sanayii son 10 yılda milli ekonominin gerektirdiği nitelikte yönetici, araştırıcı, teknisyen ve vasıflı endüstriyel işçi yetiştirme olanaklarını tamamen ortadan kaldırmıştır. Zaman zaman montaj sanayiinin istihdam olanakları yaratarak işsizliği belirli bir oranda önlediği ileri sürülmektedir. Aslında bu sav yanlıştır. Odalar Birliği tarafından yayınlanan bültenlerden öğrendiğimize göre 1967 yılı sonuna değin montaj sanayiinde 76 firma etkinlik göstermiştir. Bu 76 firmaya bağlı işyerlerinde 12.512 vasıflı endütsriyel işçi, teknisyen, mühendis, yönetici, büro personeli çalışmakta ve bunlara toplam olarak yılda 156 milyon lire ücret ödenmektedir. Büro personeli ve asalak bir zümreye ödenen ücret bir bir yana bırakılacak olursa, montaj işlerinde

(Devamı Sayfa 4'de)

Gazetemiz, Püm okuyucularının şeker bayramını en iyi dilekleriyle kutlar.

IŞIN...

TERSİ OLUYOR!

Milli Eğitim Bakanı Sayın Prof. Orhan Oğuz, "Reformlar bunalımları eritecek" demiş.

Sayın Bakanımız Üniversite'den bilirler: Bu Milli Eğitim Bakanlığında öyle bunalımlar var ki, çoğu kez reformları eritiyor... Aklımıza geldi de! Teknisyen Okulları v.b. gibi...

★★

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI...

Kamu Personeli Sendikaları gösteri yürüyüşü yapabilecek

TÜTÖS Gazetesinin Eylül 1969 sayısında Türkiye Kamu Personeli Sendikaları (TÜRK - PERSEN) in hazırlattığı 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanunu 14 maddesi (i) fıkrası hükmünün Anayasa ile çeliştiğini öngören bir rapor yayınlanmıştı.

Bilindiği gibi sözü edilen kanunun 14. maddesinin (i) fıkrasına göre Devlet Personeli Sendikaları, Personel Hukukuna veya kamu hizmeti görevlilerine ilişkin mevzuatın uygulanmasına dair isteklerini açıklamak veya desteklemek maksadıy-

(Devamı Sayfa 2'de)

Bir Olayın Hikayesi!..

Gültekin KURDOĞLU

Sıcakların bunaltıcı bir günü idi. Liseyi bitiren gençler, üniversite ve yüksek okul imtihanlarına girmişler, heyecanla sonuçları bekliyorlardı. Hepsi de yüksek tahsil yapmak daha bilgili, daha başarılı olmak istiyorlardı. Aynı imtihanlara birçok kez girip, puan tutturamıyarak yüksek bir öğrenime başlıyamıyanlarda az değildi aralarında. Ve her geçen yıl, lise mezunlarından yüksek öğrenim imtihanlarına girmek isteyenlerin sayısı dağ gibi kabarıyordu. Önemli bir eğitim sorunu vardı ülke'yi ilgilendiren.

İşte ne oldu ise o günlerde oldu. Günün Eğitim Bakanı: sınava giren gençlerin sayısının çok altında bir sayının ancak yüksek öğrenim yapabileceğini açıklıyordu. Devletin ve Hükümetin gücü bu kadardı. Sınava büyük bir sayıgirmişti ama, Devletin okullarındaki hacme göre birçok öğrenci açıkta kalacaktı. Bazı yüksek öğrenim kurumlarına gece öğretimi yaptırılmış bile olsa yine de açıkta kalacaktı lise mezunları. Özel okullar vardı öte yanda, lâkin onlarında bir hacmi vardı. Hem, herkesin özel okullarda öğrenim yapabilmesi düşünülemezdi ki..

Bir çare gerekiyordu bu işe. Sorun her geçen yıl büyüyor, büyüyordu. Yüksek öğretim kurumlarına giremeyip açıkta kalan bu öğrenciler yarın sokaklar dökülecekler, okumak istiyoruz, Serseri olmak istemiyoruz, diye başlarını ağrıtacaklardı ilgililerin. Sayın Başbakan'ın sorunlar sokakta çözülemez demesine rağmen, öğrenciler yine de dökülecekti sokaklara. Birşeyler yapmak gerekiyordu, hem de hiç gecikmeden... Genel eğitim kesimi çalışıyordu kendisine bu konuda verilen görevi başarmağa. Genel eğitimciler zeki ve kurnaz kimselerdi. Kendi kesimlerinde bir tıkanıklık oldu mu hemen gidermeye çalışıyorlardı ve çoğu kez başarılı oluyorlardı da... Yurdumuzda, genel öğretim görenlerin sayısı, teknik öğretim görenlere göre çok fazla idi. Yıllardan beri hep söylenirdi, teknik öğretime kaydırmalı öğrencileri diye. Teknik öğretimi sevme ve sevdirme kampanyaları açılmıştı bu iş için. Teknik öğretimin önemine değgin yazılarla vitrinleri süslemek, vitrinlerin reklamını yapmaktan öteye gidememişi hem. Sempozyum, kollejyum yüksek danışma kurulu toplantılarında alınan kararlar kitapların sayfalarında kalmıştı hep. Yüksek danışma Kurulu toplantısında konuşan Sayın Başbakan: teknik öğretim okullarının öğrenci bulamayışına değinerek, buna bir çare bulunması direktifini vermişti ilgililere. Yine de ilgililer bir çözüm

(Devamı Sayfa 3'de)

GÖRÜŞLER

Son Boykot Hareketleri ve Teknik Öğretim

Yazan : İbrahim ANLAŞ

GİRİŞ :

Ötedenberi, klâsik lise öğretiminin kalkınmakta olan ülkemizin gerçeklerine aykırı olduğunu, orta öğretimimizin bu, en önemli kuruluşlarının çok amaçlı ve öğrencilerini teknik becerilerle donatarak yetiştiren okullar biçimine getirilmesini savunuruz. Bu nedenle teknik insan gücümüzün kaynakları olan "Sanat Enstitülerinin" öğretim süresinin dört seneye çıkararılarak "Teknisyen Okulları" haline getirilmesini; Liseyi bitirenlere de bazı mesleki proğramlar uygulanarak iş dünyasına teknik becerilerle donanmış halde atılmasını sağlıyan adımların atılmasını sevinçle karşıladık.

Bilindiği gibi plânlama örgütü Türkiye'de teknisyen ihtiyacını karşılayan Tekniker okullarını birkaç senedir kapatmış bulunuyor. Mühendis ile usta yada kalifiye işçi arasındaki boşluğu, kurulu endüstride, pek de kapatacak nitelikte olmayan ve hemen hemen politik amaçlarla yurdun her tarafında açtırılan Tekniker okullarının kapatılmasını da gerçeklere uygun bulduk. Giderek gelişen endüstrimizin çeşitli dallarında usta ile mühendis arasındaki mesafeyi kapatacak elemanlara ihtiyaç yavaş yavaş belirmektedir. Plânlama örgütünün, özellikle ikinci beş yıllık plân devresinde Sanat Enstitülerinin yapısında daha gerçekçi ve tutarlı proğramlarla teknisyen okullarını açtırması gelecekte bu ihtiyacı karşılamak içindir. Diğer taraftan uzun seneler boyunca yüksek öğrenim olanağından yoksun bırakılan Sanat Enstitüsü çıkışlı gençlere yeni kapılar açılıyordu. Mühendis ünvanını alacakların başlangıçta çok lüzumlu pratik becerileri kazanarak daha yapıcı çalışmalarda bulumaları sağlanacaktı.

MADALYONUN DİĞER YÜZÜ

Şu gerçek tüm halkımızıca bilinir ki, Mesleki ve Teknik Öğretim Kuruluşları Mithat Paşa'dan bu yana hemen hemen sadece yoksul ço-

(Devamı Sayfa 3'de)

Epiktetos'un Kandili

Epiktetos Miladi I. yüzyılda Hiyerapolis'te yaşamış bir bilgedir. Köleliğe karşı çıktığı, hür düşünceyi savunduğu için, uzun yaşantısı çilelerle doludur. Gecelerini ışıtan ve ikibin yılın ötesinden hâlâ sönmeyen kandilini yazımızın başına sembol olarak koyduk.

Görüntüler yeterince net değilse, kusuru ışıkta değil karanlıkta aramalıdır.

Kemal DİNÇEL

BİRAZ KÜL, BİRAZ DUMAN :

Teknik Öğretim programlarını hazırlamak ve bunlara paralel olarak teknik kitap çevirileri yapmak üzere üç yıl önce başlıyan AVA PROJESİ çalışmaları tamamlandı(!).

Sonuç: Programlar uygulama olanağı bulunmadığı için tavsamış. Çevirilere gelince, projede öngörülen 1100 kitaptan **22** *tanesi bastırılabilmiş. Yani, sizin anlıyacağınız;*

Bu işten geriye kalan
Biraz kül, biraz duman.

EV İÇİNDE EV :

Yanılmıyorsak, Teknik Öğretimi başarısız kılan sebeplerden birisi, belki de birincisi, fantaziye varan temrin oyalanmalarına fazlaca yer verilmesidir. Gerçek imalâtın şartları içinde yetişmeyen öğrenci iş alanlarına kolay adapte olamamaktadır. Öyle ya, yarım ton kömürle bir keser döven, üç liralık bir pense üç ay eğe sallayan öğrencide cesaret mi kalır?...

Zaman zaman enstitüleriniz atelyelerini bir üretim ünitesi gibi düşündüğümüz olur. İçe dönük klâsik okulculuktan sıyrılarak, bölgesel özelliklere göre plânlanmış, standart bir çalışma düzenine girmiş ve çevrelerine canlılık getirmiş üretim yerleri olarak...

Fakat, mevzuat hazretlerinin bölgesine sığınmış bir atalet hemen karşınıza çıkar. Ve bu katılaşmış olumsuzluk bir zarar makinası gibi döner durur.

Geçenlerde konu oldu, Yapı Enstitülerinde her yıl temrin evleri yapılırmış. Kapısından penceresine, camından çerçevesine, taban mozayiğinden, her türlü sıhhi konforuna kadar. Yalnız bu evler enstitülerin atelyeleri içinde kurulur ve "yenisi yapılacağı için eskisinin hükmü kalmadığından" öğretim yılı sonunda yıkılırmış.

Merhum Ziya Paşa sağ olsaydı her halde tekrar ederdi :
Benim oğlum bina okur,
döner döner yine okur.

GERÇEK AYDIN :

Eski dilde MÜNEVER karşılığı olan AYDIN Türkçe Sözlükte şöyle tanımlanıyor : "Öğrenimi, görgüsü ve bilgisi olan kişi".

Kanımızca yanlış bir tanımlama bu. Şimdi her öğrenim görmüş, görgüsünü ve bilgisini arttırmış kişiye aydın mı diyeceğiz .. Bilindiği gibi, aydının kelime anlamı IŞIKLI, yani çevresindeki karanlığı dağıtan gerçekleri görünür kılandır. Yoksa, bir cep feneri gibi sadece kendi bastığı yere dönük bencil bir aydınlık değil... Bilgisini ve görgüsünü kişisel yararına çevirmiş kişiye aydın değil OKUMUŞ denir o kadar...

Bizde aydınlanmamış okumuşlar özellikle tanzimattan sonra belirmeye başlamış. "Üsküdarlı kâtip" gibi uzun setreli, papyon gravatlı, şairi âzam Hâmit'e özenti monoklu yeni bir tip...

Bunlar para gücüne yabancı kolejleri ikmâl ettikten sonra, günün modasına uyarak, birkaç yıl da Paris bulvarlarını arşınlayıp yurda dönerlermiş. Çoğunlukla ağababalarından kalan akaretle geçinirler, akşamları Serkldoryan Kulübünde aparetiflerini yudumlarken günün sosyal sorunlarını da fısıltıyla eleştirirlermiş: "Monşer, bendeniz içtimâi bir nizamda fertlerin refah ve saadeti için, hürriyet, müsavât ve uhuvvetin ehemmiyetini müdrik olarak..." diye başlayıp ahkâm keserlermiş.

"Öğrenimi, görgüsü ve bilgisi" varmış bu OSMANLI TİPİ AYDIN'ın, Ama, ne Anadolu köylerini haraca kesen eşkiyadan, ne sıska öküzlerle sürülen topraktan, ne şiş karınlı sıtma çocuklarından, ne mültezimlerin yağmaladığı emekten, hâstan, zeâmetten, timârdan haberi varmış. Hudutlarda dağ gibi vatan evlâtları sapır sapır dökülürken, şühedânın ak benizli karısı ayı ini kovuklarda arpa kavurup bebelerini avuturken, bu okumuşlar küçücük dünyalarında hamâset destanları düzerlermiş. Ve bu yüzden gümbürdemiş gitmiş koca imparatorluk...

Günümüzde daha çoktur bu tip aydınlanmamış okumuşlar. Kişilik yaratmaya yönelmemiş, devrimcilik anlayışından yoksun bir bozuk eğitim düzeninin yararsız meyvalarıdır bunlar. Ülküsüz, amaçsız bir takım soyut kavramlara saplanıp kalmışlardır. Amazon Nehrinin uzunluğunu bilirler de, yurtlarında kişi başına düşen milli gelirden ya da ihracat oranından haberleri yoktur. Hümanist anlayıştan geçtik, kendi halklarına bile sırt çevirmişlerdir. Fırıldakları iyi dönüyorsa, egoizmin hazım mahmurluğu ile "Gözlerini kaparlar, vazifelerini yaparlar".

Vaktiyle okumuş, üne kavuşmuş ve zengin olmuş bir kişi yıllar sonra doğduğu kasaba yakınlarından geçiyormuş. Lüks arabası çamurlu yola saplanıp kalmış. Çevreden yetişenler arabayı çıkarmaya çalışırken, ünlü kişi de ihtiyar bir köylü ile konuşmaya başlamış.

— Baba, buralarda en çok ne yetişir ..

— Oğul, bizim toprak kıraçtır, pek birşey çıkmaz. Emme, şükür okumuş yetişir!..

Kamu Sendikaları Gösteri yürüyüşü yapacak

(Baştarafı Sayfa 1'de)

le açık yer toplantıları ve gösteri yürüyüşleri yapamamaktadırlar.

2 Şubat 1969 günü Balıkesir TÖS Şubesi yöneticilerinin düzenledikleri bir yürüyüşten sonra 624 sayılı kanun gereğince soruşturma açılmıştı. Ancak, ilk duruşmada sanık avukatları yapılan işlemin Anayasanın 28. maddesine aykırı olduğunu ileri sürmüşler ve avukatların bu görüşünü savcı ve mahkeme üyeleri Anayasa Mahkemesine intikal ettirmiş bulunmaktaydılar.

Anayasa Mahkemesi 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanununun 14. maddesinin (i) fıkrasında belirtilen "Memur Sendikalarının toplantı ve gösteri yürüyüşü yapamıyacakları" hükmünü yürürlükten kaldırmıştır.

Öğrenildiğine göre kaldırılan bölüm, Anayasa'nın "Herkes önceden izin almaksızın silâhsız ve saldırısız toplanma ve gösteri yürüyüşü yapma hakkına sahiptir. Bu hak ancak kamu düzenini korumak için kanunla sınırlandırılmıştır" şeklinde 28. maddesine aykırı olması nedeniyle alınmıştır.

NİŞAN

Neriman Akçura
ile
Teknik Öğremen
Vefki Özalp
nişanlandılar.

AFYON

NİKAH

Öğretmen
Birgül Hıdır
ile
Teknik Öğremen
Altan Hıdır
evlendiler.

BANDIRMA

DOĞUM

Teknik Öğremen
Şaban Er ve Eşi
oğulları Murat'ın doğumunu
tanıdıklarına müjdeler.

Ankara

Teknik Öğremen
Mustafa Güvensoy ve Eşi
oğulları Cahit'in doğumunu
dostlarına müjdeler.

12.11.1969
KARS

Teknik Öğremen
Ahmet Oruç veEşi
oğulları Mehmet'in doğumunu
dost ve arkadaşlarına müjdeler.

12.11.1969
KARS

Kültür Bakanlığı Kurulacak

İlgili kaynaklardan sızan haberlere göre, bir Kültür Bakanlığı kurulacaktır. Başbakanın kabine temasları sırasında Kültür Bakanlığı'nı teşekkül ettireceği söylenmiş, ancak kuruluş daha sonraki bir tarihe bırakılmıştır. Bu bakanlığın kısa bir süre içinde kurulaçağı ve Başbakanlık Müsteşarı Munis Faik Ozansoy'un Kültür Bakanlığına atanacağı sızan haberler arasındadır.

İLAN

Konya Sanat Enstitüsü Elektrik Laboratuvarı Şefi Abdürrahim İlgen Enstitülerimizin 3 yıllık müfredat programına göre, elektrik bölümü 2. sınıfları ve dengi sınıflar için (ELEKTRO TEKNİK) isimli bir kitap yazmıştır. Sipariş şartları: Kitap 12,50 TL. olup, sipariş adedi 25'den yukarı olursa 10 TL. dir. Siparlş Okul Kooperatifleri tarafından en az 30 adet verilirse 9,50 TL. dır. Ayrıca ödemeli gönderilir. İsteme adresi : Abdürrahim İlgen Sanat Enstitüsü Öğretmeni KONYA

"OTOMOBİL ARIZACILIĞI" KİTABI YAYINLANDI

Oto sahipleri, şoförler, ehliyet almak isteyenler, tamirciler ve öğretmenler için Teknik Öğretmen Turan Ekmekçi ile Ahmet Aslan müşterek olarak bir kitap yayınlamış bulunmaktadırlar.

"Pratik Otomobil Arızacılığı" isimli kitap 250 sayfa olup fiatı 12,5 liradır. Okuyucularımıza salık veririz.

ÖDEMELİ İSTEME ADRESİ :
P.K. 1383 Sirkeci - İstanbul

DÖŞEMECİLİK KİTABI YAYINLANDI

Rifat Nuri İlter'in Döşemecilik Adlı kitabı yayınlandı. Mobilya döşemeciliğinde kullanılan araç ve gereçleri geniş bir şekilde tanıtan bu kitap yazarının aşağıdaki adresinden 15 lira karşılığında istenebilir.

R. Nuri İlter
Ağaçişleri Olgunlaşma Enstitüsü öğretmeni
ANKARA

Öz deyişler..

Bazı hatipler, şöhretlerini, dinleyicilerin kötü hafızalarına borçludurlar..

Ignazio Silone

Gerçekten. Dünden bugüne, aynı kişilerin dilinden dökülen sözleri bir arada bulmak mümkün olsaydı, şöhretleri tükenivirdi...

G. Ş.

Üç Örgütün Bildirisi

Lise mezunlarının Teknisyen Okullarına alınmaları üzerine sanat enstitüsü öğrencilerinin başlattıkları boykotlar yurdun her yanına yayılmış, Mesleki Eğitimdeki bir aksaklığın gözler önüne serilmesine vesile olmuştur.

Teknisyen Okullarının ortaya çıkardığı sorunların bir an önce çözümlenmesi gerektiğine inanan TÜRKİYE KIZ VE ERKEK SANAT MEKTEPLERİ MEZUNLARI CEMİYETİ, TEKNİK ÖĞRETMEN OKULLARINI BİTİRENLER DERNEĞİ ve TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER SENDİKASI, ilgili mesleki kuruluşlar olarak işbirliği yapmaktadırlar.

Öncelikle şurasını belirtmek isteriz ki; davayı sokaktan kurtarmak, sorunların üzerine sağduyunun öncülüğünde cesaretle yürümek için boykot harketlerine son verilmesini gerekli görmekteyiz.

Teknisyen Okulları, İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânı uyarınca 1969 - 1970 öğretim yılı başında faaliyete geçirilen ortaokullara dayalı, öğrenim süresi dört yıl olan Meslek Okullarıdır. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının 1969 yılı uygulama proğramında sanat enstitülerinin bir plân dahilinde Teknisyen Okulları haline getirilmesi öngörülmektedir.

Teknik Eğitime bugünedeğin Türk Milli Eğitim Sisitemi içinde gereken önem verilmemiştir. Liselere alınacak öğrenci sayısının dondurulmaması, üniversiteye girişte yığılmalara sebep olmakta, öte yandan Sanayi Sektörü ile Tarım Sektöründa insangücü açıkları gittikçe büyümektedir. Bu nedenle; ilkokul ve ortaokullardan sonra gençleri Mesleki ve Teknik Eğitime yöneltecek tedbirlerin bir an önce alınmasını zorunlu görmekteyiz.

Sanat Enstitüleri Öğrencilerinin başlatmış oldukları boykot harekетlerinin amaçları yanlış tesbit edilmiştir. Aslında, bozuk bir eğitim sisteminin sonucu olarak üniversitelere giremeyen lise mezunlarının Teknisyen Okulları kanaliyle Teknik Öğretime kaydırılması olumlu karşılanmalıdır. Çünkü: liselerde tüketici olarak yetiştirilen gençler bu yolun kendilerine açılması ile hem endüstriyel bir meslek edinme olanağını elde edecekler ve hem de sanayi sektöründe insangücü açıklarının belirli bir oranda kapatılmasına yardımcı olabileceklerdir.

Teknisyen okullarının çözüm bekleyen başlıca sorunları şunlardır:

- Teknisyen Okulu mezunlarının haklarının kanunî teminat altına alınarak iş yerindeki yetki, ünvan ve ücretlerinin tesbit edilmesi,
- Teknisyen Okulu mezunlarına kendi dallarında üniversite öğrenimi yapma yollarının açılması,
- Sanat Enstitüleri bir proğram dahilinde Teknisyen Okulları haline getirildikten sonra, daha önce sanat enstitülerinden mezun olanların da bu okullara girebilmelerini kolaylaştırmak için Millî Eğitim Bakanlığınca, Giriş Sınavlarına Hazırlama Kurslarının düzenlenmesi,

Biz ilgili kuruluşlar olarak politik baskılarla Teknisyen Okullarının yozlaştırılmasını önlemek için, gerekli sonuç alınıncaya kadar Millî Eğitim Bakanlığı nezdinde teşebbüslerde bulunacak, sorunların çözümlenmesine yardımcı olmağa çalışacağız.

Durumu kamu oyuna saygılarımızla sunarız.

Türkiye Kız ve Erkek Sanat Mektepleri Mezunlar Cemiyeti	Teknik Öğretmen Okulları Bitirenler Derneği	Türkiye Teknik Öğretmenler Sendikası

Önemli Bildiri

Bir yıl kadar evvel müracaat ederek dahil olduğumuz M.İ.M.T.E.M. (Mühendisler - İktisatçılar - Mimarlar - Tabipler - Eczacılar - Mülkiyeliler) SOSYAL GRUP SİGORTASI" na ait izahat broşürleri ile giriş fişleri, üyelerimizden sık sık vaki olan istek üzerine yeniden bastırılmış ve Sendikamızda adresi bulunan bütün meslekdaşlarımıza bir kere daha postalanmıştır.

Tamamen Ordu Yardımlaşma Kurumu niteliğinde olan ve "Türkiye'nin en ucuz ve en geniş teminatlı Sosyal Güvenlik Kuruluşu" olarak ün yapmış bulunan bu mesleki sigortayı T. İş Bankası ile bu bankanın kurduğu Anadolu A. T. Sigorta Şirkeli finanse ve organize etmektedir.

Bugünlerde elinize ulaşmış olması gereken broşürlerin tetkikinden de anlaşılacağı üzere Sigorta, meslekdaşlarımızın Vefat, Kaza, Malûllük, İhtiyarlık ve Emeklilik halleri ile çocuklarının tahsillerini garanti etmekte; Üyelerimize tasarruf ve kredi sağlamaktadır. Bilhassa kişisel sigortalara nazaran %237 oranında ucuz ve o derecede avantajlıdır. (Yani kişisel sigortalarda 237 lira 52 kuruşla sağlanabilen sigorta teminatları bu kuruluşta sadece 100 lira ile sağlanmaktadır).

Kendi ihtiyarlığını, aile ve çocuklarının yarınlarını garantiye almak ve sosyal endişelerden kurtulmak istiyen üyelerimizden aşağıdaki hususları önemle rica ederiz :

1 — Adresinize postalanan broşürü mutlaka inceleyiniz .

2 — Sigorta şartlarını beğeniyorsanız içindeki giriş fişini doldurup biran evvel Sendikamıza yollayınız.

3 — Broşür alamamış iseniz Genel Merkezimizden veya Şubelerimizden isteyiniz

4 — Mümkünse, çevrenizdeki henüz haberi olmıyan diğer meslekdaşlarımıza da duyurmak suretiyle; Kişisel sigortalar, Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Ordu Yardımlaşma Kurumu da dahil olmak üzere, Türkiye'de mevcut resmî ve özel bilûmum sosyal güvenlik kuruluşlarının en ucuzu, en avantajlı ve en geniş teminatlısı olarak isim yapmış bulunan bu meslekî kuruluştan bütün Teknik Öğretmen arkadaşlarımızın faydalanmalarına lütfen yardımcı olunuz.

5 — Sendikamız üyesi olmıyanların bu sigortaya giremiyecekleri dikkate alınarak; Şayet üye değil iseniz, sigorta fişi ile birlikte Sendikmıza üye olma dilekçesini de yollayınız.

6 — Sosyal Grup Sigortamızın daha da mükemmel hale gelebilmesi için ilavesini uygun gördüğünüz yeni hususlar varsa, ilgili Bakanlığın onayına sunulmak üzere lütfen Sendikamıza teklifte bulununuz ve bu konu ile ilgili düşüncelerinizi yazınız.

Saygılarımızla
TÜTÖS
Merkez Yürütme Kurulu

İNCELEMELER

PLÂN ve TEKNİSYENLİK

M. Ali IŞIKSOLUĞU

Eğitim herkesin yeteneğine uygun bir meslek edinmesine, sosyal ekonomik yönden insanca yaşayabilecek bir ortama ulaşmasına, mutlu bir toplumun teşekkülüne imkân vermelidir. Bu ise her yönü ile geliştirilmiş, kişiyi yarı yolda bünyesinden çıkarıp atmayan, yığınak meydana getirmeyen ya da yeteneklerine uygun olmayan bir yöne sevketmeyen eğitim sistemi ile olur. Ülkemizde uygulanmakta olan eğitim - öğretim sisteminin bu yönde olduğu söylenemez.

Eğitim reformu bir bütündür. Bütünün içinde sadece bir kademenin muayyen bir kısmını ele almak neticeyi değiştiremez. Bu bakımdan milli eğitimin tümü, üretime dönük, dinamik (endüstriyel) toplum yapısına uygun, belli bir sisteme dayalı reform içinde ele alınmalıdır. Mevzii tedbirler, eğitim sorununun çözümlenmesinde yeterli bir yarar sağlıyamaz. Bu temel görüşümüzle birlikte teknisyen okullarının açılması ile meydana gelen gelişmeleri kısaca gözden geçirmek istiyoruz.

BİR ARAŞTIRMA :

Geçen yıllarda anket yolu ile teknisyenlik konusunda bir araştırma yapılmıştır. Yer darlığı yüzünden araştırmanın sadece iki bölümünden çıkan neticeleri vermekle yetineceğiz. Ortalama 217 teknisyenin cevabına göre teknisyenlerin çalıştıkları yerlerde kullandıkları bilgiler ve bu bilgilerden faydalanma oranları şu şekildedir. (Parantez içindeki rakamlar puvanların ortalamasıdır.)

Meslek resmi (2,79), beşeri münasebetler (2,79), sözlü ve yazılı münasebetler (2,78), teknik resim (2,70), basit cebir işlemleri (2,53), iş organizasyonu (2,52), tasarı geometri (2,46), makina elemanları (2,45), trigonometri (2,25), cisimlerin dayanımı (2,24), mekanik (2,15), metalürji (1,87), ısıtma - havalandırma - soğutma (1,45), yüksek matematik (1,29), ileri cebir (0,85).

Diğer bir bölümde teknisyen amirleri ile teknisyenlerin görüş ve teklifleri sorulmuştur. Gerek amirlerin gerekse teknisyenlerin görüş ve teklifleri arasında büyük bir yakınlık mevcuttur. Aradaki fark ortalama % 2,5 civarındadır. Ortak görüş ve teklifler, tekerrür oranına göre şöyledir :

Öğretimde pratik çalışmalara fazla yer verilmelidir. (127), yabancı dil öğretilmelidir (85), fabrikalarda staj mecburi tutulmalıdır (62), sosyal dersler arttırılmalıdır (48), resim okuması öğretilmelidir (45), fabrika stajları ile pratik arttırılmalıdır (37), yenilikler öğretim programlarına konup öğretilmelidir (34), kullanılan aletlerin arızalarını teşhis için gerekli bilgi verilmelidir (27), kendine güven ve sorumluluk duygusu arttırılmalıdır (24), meslek dersleri arttırılarak teknoloji dersleri kaliteli hale getirilmelidir (23).

Tekerrür oranı gittikçe düştüğünden diğer görüşler listeye alınmamıştır. Araştırmanın tümü ile yukarıdaki bilgiler incelendiğinde teknisyenlerin daha ziyade meslekî bilgi, beceri, beşeri münasebetler, kendine güven, teknik bilgi yabancı dil yönlerinden zayıf yetiştikleri ve çalışma yerlerinde bu eksiklikleri duydukları görülmektedir. Bu durumdan şu neticeyi çıkarmak mümkündür;

Endüstri kesiminde temel ve tatbikî araştırma merkezleri kurulup araştırma yapılmadığından imalât ileri ülkelerden lisans veya patentle alınan proje ve teknik bilgilere göre yapılmaktadır. Bu tip endüstrilerde, daha ziyade meslekî bilgi, beceri, beşeri münasebetler yönünden kuvvetli, girişken, bizzat imalât içinde çalışacak teknik elemanlara ihtiyaç vardır. Öğretim programlarının düzenlenmesinde bu düzenin gözönünde bulundurulması gerekir. Diğer bir husus da, endüstriden kopuk bir eğitimin sürdürülmek istenmesidir. Okula başlamadan bitime kadar endüstriyi, gezmek suretiyle bile görüp tanımayan bir teknik elemanın endüstriye gitmemesi doğal bir neticedir. Meslekî ve teknik öğretim endüstri içine aktarılmadıkça veya bir köprü ile işbirliği sağlamadıkça açılacak her okul başarısızlığa mahkûmdur.

KALKINMA PLÂNI VE TEKNİK ÖĞRETİM :

Bu konuyu ele almadan önce hemen belirtelim ki, meslekî ve teknik öğretimde yapılmakta olan işler kalkınma plânı dışında yürütülmektedir. Bu görüşümüzü plânlı incelemek suretiyle doğrulayacağız.

"Birinci devre orta öğretim, öğrencileri üst dereceli, genel, meslekî ve teknik okullara hazırlayan ve bazı konularda meslek eğitimi veren kademedir. Okul ders programları öğrencilerin devam edecekleri üst okulu ve edinecekleri MESLEGİ SEÇMELERİNE yararlı olacak GÖZLEM ve DENEME metotlarına dayanır yönde geliştirilecektir".

Plânın bu tesbitine rağmen lise seviyeli

DÜŞÜNCELER

Lütfi ÖZGE

Teknik Öğretimde Kalkınma

Sadece birkaç Teknik Öğretmen arasında konuşulup, bir türlü halka benimsetilemiyen ve göstermelik bir takım ölçemlerle geçiştirilmeye çalışılan konulardan bir tanesi de Teknik Öğretim sorunumuzdur. Bu konuyu bizler, çeşitli toplantılarda, kongrelerde ve hattâ aile toplantılarımızda konuşuruz, konuşacağız ve yine de konuşacağız!... Sonuç ise; kocaman bir hiç. Bu gidişle varabileceğimizi düşünmek, bana biraz hayal gibi geliyor. Bunu nasıl halk oyuna sunalım da, Ülkemizin kalkınmasının temelini meydana getiren Teknik Öğretim sorunumuzu çözümliyelim?

Bu nedenle, konuşmalarımızı belirli hedeflerde toplamamız ve bunları kendi aramızda bir aydınlığa kavuşturmamız zamanı gelmiştir sanırım. Bunun için, her, fikir sahibi arkadaşımızı bu sütunlara davet etmeliyiz; yazsınlar, eleştirilerde bulunsunlar, bunları takiben de toplanan bir kongrede, salt bu konuları tartışalım ve vardığımız sonucu, karşıt fikirde dahi olsak, elbirliği ile savunalım.

Böylece ilk adımı atmış olan Teknik Öğretmenlerin, elbirliği ile sonuca varmamasına olanak görmüyorum. Oysa ki, bugüne dek, her fikir sahibi arkadaşımız, kendi çevresinde söylediği fikirleri ile yetinmiş, tartışmalar da belirli amaçta toplanamamıştır! Her, yönetici mevkie gelen Teknik Öğretim mensubu kişi, diğerinin yaptığını bir kenara itip, kendi fikirlerini ele almış ve hattâ kendinden öncekini eleştirme pozisyonlarına dahi düşmüştür!.

Şimdi, her Teknik Öğretmenin, ben ne yapabilirim ve bugüne dek neler yaptım? diye bir muhasebe çıkarması gerekir. Evet, neler yaptık Teknik Öğretim sorunu için? Bunu düşününce üzülmemek elde değil; Milli Eğitim Müdürü olan kaç arkadaşımız var? Tâlim ve Terbiye'de kaç arkadaşımız var ve olanlar kimlerdir? Milli Eğitim Bakanlığının, Teknik Öğretim dışındaki kademelerinde hangi arkadaşlarımız var? En yüksek karar Mercii olan Parlâmentoda kaç arkadaşla temsil ediliyoruz? Teknik Öğretimin çeşitli yönetim işlerinde çalışan kaç arkadaşınız, korkmadan ve bütün benliği ile, Teknik Öğretim sorunu üzerinde fikirlerini söylüyor ve çalışıyor? Bunları, hepimizin, kendi kendine sorması gerekmez mi?

Bütün İleri Ülkelerde, Teknik Öğretimdeki öğrencinin % 50 've daha fazla olmasına karşılık, yurdumuzdaki yüzdeyi yazmak ve hattâ aklımızdan dahi geçirmemiz insanı oldukça çok üzüyor. Oysa ki, 100 üncü yılı da kutluyalı sekiz sene oluyor. Bu kadar bir geçmişe sahip olan bir kuruluşun değil bir kalkınma planı, yıllık ders planları dahi yazboz tahtası!... 1964'de bir sempozyum toplandı, burada da yıllık plânlardan çok piyasadaki yerimiz tartışıldı ki, sonuçta Sanat Enstitülerinin istenen seviyede olmadığını, çeşitli kuruluşlardan gelen arkadaşlardan bir kere daha öğrenmemiz sağlandı. Bu kuruluşlarda yıllarca dirsek çürütmüş arkadaşlarımız, ders plânları için toplanıyor, belirli bir amaçtan yoksun ve her ders grubu şunu da koyalım, bunu da koyalımla bu toplantıları sonuçlandırıyorlar.. Sonra ne olacak? Dışardan bir kuvvet gelecek bizim plânlarımızı yapacak diye bekliyoruz herhalde (!) Bir arkadaşımız çıktı, bu okullara İlkokullardan değil, ortaokullardan öğrenci alalım, dedi. Neden böyle yapılmasını istedi? Çünkü, Batı ülkelerinde böyle oluyormuş. Peki, oradaki İlk ve Ortaokulların Teknik bilgilerini de incelediler mi de böyle yapalım denildi! Sonra Enstitü kısmı 3 yıl olsun, oldu. Şimdi 4 yıl olsun; ve yine oldu. Yarın ne olacak, bunu bilen varsa lütfen söylesin...

Böyle şey olmaz efendim ve bir ülkenin geleceği, böyle olsunlarla yürütülemez. Yazık oluyor bu ülkenin gençliğine! 3 - 4 yıldır seçmeli derslerle idare edilen ve boş bırakılan bu saatların hesabı sorulmalı ve sorumluların yakaları bırakılmamalıdır. Karşımızdaki insandır ve bunların, her geçen dakikaları bir daha elde etmelerine, tekrar aynı günleri yaşamalarına imkân yoktur! Bir yol, bir köprü bir yıl sonra yapılırsa olabilir.. Oysa ki, bir gencin kaybedilen bir saatı dahi büyük bir kayıptır ve onarılamaz...

Bence yapılacak şeyler oldukça zor olmakla beraber, karınca örneğin, yılmadan çalışmakla, yavaş yavaş hedefe varmamak için sebep yoktur. Bunları burada tartışalım, sonra da elbirliği ile, aynı amaç çevresinde birleşelim. Ülkemizin merkezindeki ile, sınırlardaki illerde çalışan arkadaşlarımızın yaptığı ve söylediği aynı şeyler olsun: Teknik Öğretimi rayına oturtmak.

Ben çözüm şekillerini şöylece sıralıyacağım. Bunlar kendi görüşlerimdir ve bunlara ek yapmak veya bunları eleştirmekte siz değerli arkadaşlarıma düşer :

1 — TEKNİK ÖĞRETİM İÇİN TEMELE İNMEK : Bir tarihte "Teknik Öğretimi Sevdirme Kampanyası" açılmıştı. Buna inanmamış birçok kişilerin konuşmaları karşısında gülmemek elde değildi. Bu konuşanlara, bir Veli çıkıp da "—Siz çocuğunuzu hangi okula verdiniz" şeklinde bir soru yöneltmelerini çok isterdim. Böyle göstermelik kampan yalarla Teknik Öğretim sevdirilemez. Öyle ise yapılacak şey, temele inmekle işle başlamaktır.

İlkokul çağındaki çocuklarda, evdeki keserle bir araba veya buna benzer bir iş yapma meyli vardır. Ve herkes düşünürse bunun kendisinde de bulunmuş olduğunu hatırlar. Bu nedenle, İlkokullara **İŞ BİLGİSİ** dersinin konulması ile işe başlanmalıdır. Haftada 8 saatlik bir çalışma, gelişmekte olan çocuğa meslek sevgisini aşılıyacak ve aynı zamanda bir şeyler yapmak isteyen çocuğun bu hislerini tatmin etmiş olacaktır. Pilot bölgeler ihdas edilmek ile işe başlayıp, illerden köylere doğru yayılmalıdır. İş atelyelerini yürütecek kimseler Teknik Öğretimden atanmalı ve bunların ihtiyaçları olan takım ve avadanlıklar Sanat Enstitülerî tarafından karşılanmalıdır. Ayrıca bu atelyelerin genel giderlerine, Okul Aile Birlikleri de katılabilir. Daha doğrusu katılmalıdır.

Sonra, Ortaokulların İş Bilgisi dersleri ele alınıp, bu derslerin Teknik Öğretimden atanacak arkadaşlarımızın kontrolünde ve İş Bilgisi atelyelerinde yürütülmelidir. Ancak durumu burada biraz değiştirmek gerekir; birinci sınıfı okuldaki İş atelyelerinde geçtikten sonra, Özel ve Resmi Sektörü, bu çocuklardan 2 nci sınıfa geçenleri, çırak olarak çalıştırmaya zorunlu kılınmalı ve bunlar haftada bir gün fabrika ve iş yerlerinde çalıştırılmalıdır. Bu çalışmaların karşılığında da, o işyeri bunlara sembolik bir haftalık verir se, çocuk daha o günde tüketicilikten üreticiliğe geçmenin güvenliğini duyacaktır.

Böylece, Sanat Enstitülerine gelecek öğrenciler, mesleğin alfabesini öğrenmiş olduğu gibi, yarının Doktor'u ve Hakimi ve Teknik Öğretimi az çok anlamış kişiler olacaktır. Ayrıca, çocuk daha ortaokulda iken üreticiliğe geçmiş ve bundan bir gelir sağlamış olması nedeniyle, bilhassa Teknik Öğretime kaymaya heveslenecektir.

Bunların yanı sıra, ortaokullar da kurulacak Rehberlik Büroları da bu çocukları çeşitli testlerden geçirmek suretiyle, bir mesleğe yönelitme tavsiyesinde bulunmalıdır.

2 — SANAT ENSTİTÜLERİNİN YENİDEN DÜZENLENMESİ : Bu taklı idarecisinden yöneltmelikllerine varıncaya dek olan kısımını, Sanat Enstitülerinden gelen temsilcilerin meydana getirdiği bir Şurâda yeni den düzenlemek. Bu şûraya piyasadan ve çeşitli resmi sektörlerden de kişiler davet edilebilir. Bunlar zamanında yapıldı demiyelim. Bu defa ki bir amaç çevresinde birleşen Teknik Öğretmenlerin yöneteceği şûra olacak. Ancak okullardan seçilecek bu kişiler, gizli oylarla Öğretmen Kurullarından seçilecekler ve şûranın gündemi en az üç ay önceden okullara bildirilmelidir. Bu şûradan geçen yönetmelikler ve müfredatlar, okullarda referanduma tabi tutulmalı ve referandumdan sonra katlleşmelidir. Bu referandum sonucunda ufak tefek tadilâtlara da uğruya'ilmelidir.

Sanat Enstitüleri 4 kısımda toplanmalıdır :

a) Yüksek okullara gidecek, Fen ve Kültür dersleri mevcut liselerin ayarında, fakat pratik çalışma saati az olan **FEN VE TEKNİK LİSESİ**,

b) Fabrikalarda Usta ve Ustabaşı olarak çalışacak, bugünkü Sanat Enstitüsü,

c) Sanat Enstitüsünü bitirdikten sonra bir yıllık Teknisyen Okulları ki, bunlar da Usta ile Mühendis arasındaki bağı kursunlar,

d) Çeşitli nedenlerle okuyamıyacak olanlara da Pratik Sanat Okulu.

Bütün Teknik Okullar, Fen Fakülteleri, Teknik Üniversiteler, Öğrencilerini bu Fen ve Teknik Liselerinden almalıdırlar. Böylece de, daha kuvvetli bir temel üzerine oturtulmuş teknik elemanlar yetiştirmiş o'acaktır. Bunu sağlamak da o kadar zor olmayacak kanısındayım. Şöyle ki, bugünkü müfredat programları incelenirse, bir çok konuların ayrı ayrı derslerde tekrarlandığı görülür. Fizikte, kaldıraçlar, iş, güç, enerji kuvvetlerin'n birleştirilmesi gibi konular okunur, mekanikte tekrar edilir. Kimyada; metallerin elde edilmesi, özellikleri, kullanılmayerleri okurur, Meslek Teknolojide tekrar edilir. Bunlar derslerden birinden çıkarılıp diğerinin daha ileri bilgilerle donatılması sağlanır. Matematik, Fizik, Kimya, Mekanik ve Edebiyat deslerinin saatları arttırılıp, buna karşılık pratik kısım, bu artan saatlar kadar kısılabilir. Böylece de, bu kısmı bitiren bir öğrencimiz, diferansiyellere kadar bir Matematik, bir Organik Kimya, Optik, Ses ve Atomlarla donatılmış bir Fizik okumuş olacak ki, diğer liselerle birlikte girdiği Yüksek Okul giriş imtihanlarını rahatlıkla kazanabilecek.. Bunların büyük bir yüzde ile, Yüksek Okul ve Fakültelere girmeleri, bizleri amac'a biraz daha yaklaştıracaktır. Ancak, bu dersler için okulları, Fen Fakültesini bitirmiş ve öğretmenlik yeteneğli olan Öğretmenlerle donatmalıyız. Ayrıca, her sınıf için, sene sonunda, seçilecek iki dersin soruları merkezden gönderilmek suretiyle, Devlet imtihanına tabi tutulmalı ve böylece de, bütün okullardaki bilgi seviyeleri aynı duruma getirilmedilir.

Yoksa, kulağımıza gelen program çalışmalarına göre, Sanat Enstitülerini 4 yıla çıkarmak ve bunlara Felsefe, Mantık, Sosyoloji gibi derslerden birer saat koymakla, İş halledilmez. Yani ne olacak? "— Sizin okuduğunuz dersleri bakınız biz de okuyoruz, bize de Lise haklarını veriniz" diyeceğiz. Veriniz demekle, haklar alınmaz efendim. Bizim okullarımız Fen ve Teknik Okullarıdır, halbuki Fen'in temeli olan Matematik, Fizik ve Kimya b'lgimizi bir araştırmamız ve karşılaştırmamız gerekmez mi? Karşılaştırdığımızda gördüğümüz nedir? Sanat Enstitülerinibitiren bir öğrenci Lise - I - in biraz üzerindedir! Bunun nedenlerini araştırırsak karşımıza 1946 lar ve daha önceki sınıflar çıkar; birden bire okul sayısının artması, program hazırlıyacak elemanların azlığı gibi... Bu böyle olmakla beraber, fikirlerimizi okuyup, "bana böyle düşünüyordum" diyecek statükoculara da seslenmek isterim: Bu okullar salt çırak yetiştiren kuruluşlar da değildir. Onu da yapacaktır, ama, her şeyden önce endüstriyel kalkınmayı sağlıyan Teknik Yüksek Okulların bir basamağı ve ülkemizin yegâne Araştırma ve Tetkik Laboratuvarı olmalıdır... Bunların olabilmesi ise, sizlerin dediği gibi, bu okullardaki Fen derslerini azaltmak veya pratik Matematek dersleri koymakla olmaz. Hele diğer okullardaki tutunamayan öğrencilerin bu okullar yönetilmesi ile hiç olmaz. Bu, bir zaman için sizlere koltuklarınızı sağlar.. Sonra ne olur, o bilinmez..

3 — TEKNİK YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU : Önce bütün öğretmenlik mesleği için, halkımızın arasında söylenen olumsuz sözleri, madi ve manevi bakımdan öğretmenleri teçhiz etmek suretiyle, olumlu duruma getirmek gerekir. Gerek Sanat Enstitülerine ve gerekse Öğretmen Okullarına, "Hiç olmazsa bir öğretmen olur veya sanatkâr olur" dendikten sonra öğrencinin gelmesi, daha işin başında bir moral yıkımı meydana getirmektedir.

Bu yukarda belirttiğimiz sorunları çözümledikten sonra, Teknik Yüksek Öğretmen Okuluna Akademik bir kariyer kazandırmalıdır. Burayı bitiren öğretmenlerin meslekten kaçması gibi bir soru sorunlar karşımıza çıkmaktadır. Acaba öğretmenlik madden tatmin eden bir meslek olsa bu kaçanların yüzdesi ne olur? Onu da bir düşünseler nasıl ederler? Sonra kaçanlar nereye kaçıyor, çalıştıkları diğer iş yerleri, bu ülkenin kalkınmasına çalışan yerler değil midir? Akademik bir kariyer kazandırıncaya kadar geçecek zaman içinde de, bu okulun bütün öğretim kadrosunu yenîden kurmalıdır. Yani, mevcut kadro tamamen istifa etmeli veya başka okullara geç'el olarak atanmalı, başa getirilen, dinamik bir yönetic'nin birlikte çalışacağı arkadaşlarını kendi'sinin seçmesi sağlanmalıdır.

Öğretmen Okulunun her sınıfında ,ülkemizin ileri tekniğe sahip fabrikalarında 3 ay staj zorunluluğu olmalıdır. Bitiren öğrenci, okullarda 1 veya 2 sene tecrübeli bir öğretmenle birlikte derslere girmeli, asistanlık devresini tamamlayanlar öğretmenlik görevine geçirilmelidir. Ayrıca her sene gruplar halinde, Avrupa'nın çeşitli ülkelerine tetkik gezileri tertip edilmelidir.

Sanat Enstitülerinden, Öğretmen Okuluna gitmek üzere seçilecek öğrenciler üzerinde bütün okulların titizlikle durmaları sağlanmalıdır. Yoksa, "Gitsin, kazanırsa düzelir" gibi düşüncelerden arınılmazsa, durum hergün biraz daha kötüye gidecektir.

4 — AVRUPA'YA İHTİSASA GİDENLER SORUNU : Çeşitli branşlarda ihtisas yapmıya giden Tekn'k Öğretmenler döndüklerinde bir Şube Müdürlüğü ile görevlendirilir. Oysa ki, bu arkadaşımız, Freze üzerine veya Kalıpçılıkta ihtisas sahibi olmuştur. Ondan yararlanmak ve öğrendiklerini yaymasını sağlamak gerekir ve onun yeri atelyelerdir. Yönetici olmak istiyorsa, bu konuda ihtisas yaptırmalıdır. Atelye konusundaki ihtisaslar için, döndüklerinde makinaların ve öğrencilerin arasına girecekler gitmelidir.

İht'sasa giden her öğretmene, bu Millet birşeyler harcar ve döndüğünde de bunun karşılığını ondan bekler. Bütün Teknik elemanları göndermesine de imkân bulunamıyacağına göre, her ihtisas sahibi olanın, bu bilgilerini kend'nde toplamaması gereklidir. Bu nedenle, ihtisastan dönen her Tekn'k eleman, orada öğrendiklerini bütün detaylarî ile hazırlıyacağı Teknik Bültenlerle, Sanat Enstitülerinin ilgili bölümlerine bildirmekle yükümlü olmalıdır. Bu, bir kitap kadar geniş konu ise, kitap yazıp, Genel Müdürlüğe sunmalı ve bu kitabı, Genel Müdürlük bastırıp, okullara göndermelidir.

5 — YÖNETİCİ SORUNU: Bu işi demokratik bir düzeye çıkarmak gerekir sanırım. Şöyle ki, okullardaki yönetici olabilecek n'telikteki 2 veya 3 öğretmen, Öğretmen Kurulunca seçilip, Bakanlığa bildirilmelidir. Bakanlık bunlardan bir tanesini o okula müdür olarak atamalı ve o kişi yardımcılarını seçip çalışmaya başlamalıdır. Bir yıl sonra Öğretmenler Kurulundan güvenlik oyu almalıdır. Güven oyunun, bir daha tekrarlanması, Öğretmenler Kurulunu teşkil eden üyelerin 1/5 üyesinin yazılı isteği üzerine ve Kurulda ki en yaşlı üyen'n başkanlığında, bu yazılı istek tartışılmalıdır. Güven oyu alamayan yönetici çekilip, yerine tekrar, yukarda belirtilen seçme işlemi yapılmalıdır. Böylece Kurula karşı, yönetic'nin sorumlu tutulması sağlanmalıdır.

Maddî tatmin husus da ele alınıp, ücret durumları sorumluluk zin cirine göre değişmelidir. Yani bir müdür veya yardımcısı, öğretmenken aldığı ücret, bu mevkiye geldikten sonra alacağı ücretten az olmamalıdır.

Başarısız görülen öğretmenlerin de, Öğretmenler Kurulunda tartışılması ve bu kurullarda müdafaasını yapması sağlanmalıdır. Bu başarısız öğretmen için bir denetici gelmiş ise, kurullar, bu denetic'nin başkanlığında toplanmalıdır. Denetici bir iddia makamını teşkil etmelidir.

6 — ATELYELER SORUNU : Teknik Öğretimin elindekimakina ve avadanlıklar tutarına şöyle bir göz atalım; insanın aklı durur. Bu kadar makina Yurt kalkınmasında, üzer'ne düşen görevi bir yapsa, ne olur acaba? Neler yapamaz ki, bu kuruluş? Bu makinaları çok görüyor değilim, hattâ bugünkü hızlı endüstriyel gidişte, az ve eksik bile..

Öğrenc'lerimizin, gelişen Tekniğin gerektirdiği bütün olanaklara sahip olması gereklidir. Yalnız, bir husus var ki, iyi bir Teknik planla, bu, iş ve makina gücü kalkınmamıza da katkıda bulunsun!.. Gerçi Genel Müdürlüğümüz de son bildirgesi ile böyle bir imalât yönüne gitmek istemektedir, ama bir teknik plânlama olmadan bu şi olmaz kanısındayım. Benim plânım şöyle :

Teknik Öğretim Okullarını belirli bölgelere ayırıp, buraları imalâtın gerektirdiği makina ve teçhizatla donatmak suretiyle, Sipariş Atelyeleri kurulsun. Her sipariş atelyesi, ülkemizin ihtiyacı olan bir veya birkaç tür makinanın yapımına geçsin. Bu yapılacak makinanın bir takım parçaları kendi bölgesindeki diğer Teknik Öğretim Okullarına gönders'n. Bu okullar, öğretim yılı başında, yıllık atelye plânlarını hazırlarlarken, bu parçaların işlemlerini gözönüne alarak, bir yapım programı hazırlasınlar ve Sipariş Atelyesine hangi tarihte bitirecekl'rini bildirsinler. Öğrenci, o işlemlere geldiğinde, bu parçalar verilsin ve sonucunda da öğrenci ve öğretmen, yıl sonunda, bu işin gerektirdiği ücretleri alsınlar. Böylece, hem öğrenci ücretli duruma geçecek ve hem de üreticiliğe yönelttiği öğrencisinin ve emeğinin bir değerlendirilmesi karşılığı olan primi öğretmen almış olacak. Fakat en büyük kazanç yine milletin hanesine yazılacak!..

Bunun hesabını şöyle bir yapsak neler yapamayız ki, dışardan getirttiğimiz bütün makina ve avadanlıklar yapılabilir. Neler yapabileceğimiz ise, bu sipariş atelyelerine bağlı olarak çalışacak **TEKNİK ELEMAN VE PROJE LABORATUVAR'**larının çalışması sonucu daha iyi belirebilir!

Bu suretle, okullarımızı bitiren birçok öğrencilerimize bu sipariş atelyelerinde iş bulabildiğimiz gibi, ülkemiz de geniş bir Etüt ve Araştırma laboratuvarlarına kavuşmuş olacaktır.

7 — SİNEMALARLA HALK EĞİTİMİ : Bugün birçok yerli filmlerimizi seyreden arkadaşlarımız görmüşlerdir ki, Film'in kahramanları, önce ya bir memurdur veya bir iş yerinde ustadır. Bu durumda iken kıt kanaat geçinirler. Sonucunda ya bir İkramiye çıkar veya bir vurgun vurulur ve kahramanımız lüks bir hayat yaşamıya başlar.

Halkımızın çok büyük bir kısmının devam ettiği ve eğitildiği bu filmlere el atıp, sanatkârlıktan sanayiciliğe yükselmiş ve okullarımızdan mezun olmuş arkadaşlarımızın hayatları, iyi bir senaryo ile filmlere aktarılmalıdır. Bunun için iyi bir senarist ile anlaşılıp, ona konu verilir ve ayrıca film çekiminde okullarımız yardımcı olur. Sekiz, on tane okullarımızdaki çalışmaları anlatan film çevrilmesi ve bu yoldan da zengin olunabileceğinin telkil edilmesi gereklidir sanırım...

KÖŞEMDEN

KIRINTILAR

"Gerek yetiştirilmemizden ve gerekse görev anlayışı mızdan dolayı meslekî yaşantımızın bizde bırakmakta olduğu kalıntıları ifadeye çalışır."

Halis ÇETİNKAYA

ELEŞTİRME

İnsanlar dolayısiyle toplumları, yaşantılarını sürekli devam ettirebilmek için, gelişim kurallarını benimsemek zorundadır.

Eylemsizlik kuralı nedeniyle, hareketsizlik içine düşmüş veya düşürülmüş bireyin nasılki hareketlilik ortamına tekrar girebilmesi güçse, gelişim çağının dışında kalmış veya bırakılmış toplumlarda da ileri eylemlerin kendisini kabul ettirmesi güçtür.

Tüm, en küçüğünden en büyüğüne en cahilinden okumuşuna dek, toplumda herkes gelişimi arzu etse belki ileri eylemlerin başarısı kolaylaşır. Buna örnek yakın tarihimiz onyıl onbeş milyon genç yetiştirme yurdu demir ağlarla örmemizdir.

Ama gelişim göstermek isteyen ülkelerde ileri eylemlerin kendisini göstermesiyle karşısına, bir takım çıkarlarına zararı dokunulacak, kişiler çıkabilecektir. Kendisini toplumcu olarak yetiştirmiş kişiler bunu iyi bilmek ve çıkarlarını yitirmemeği arzu edenlerin karşılarına çıkaracakları binbir engelleri de yenmek zorluğundan doğacak bir çok sıkıntıları önceden kabul etmek zorundadır.

İyi yetişmiş, aydın özelliğine sahip ülke kişileri toplumuna, ülkesine karşı sorumluluk duygusunu eksiksiz duymak zorundadır. Çağının yenilik ve gelişimlerinin önderliğini yapmak, insanlarına bunun için yol göstericilik görevinde de bulunması gereklidir.

İyi yetişmiş, aydın özelliğine sahip ülke kişileri tek başlarına seslerini duyuramazlar. Ancak bunlar yetiştirilmiş oldukları alanlar içinde kurulmuş örgütlerde görev alarak mücadelesinde başarı kazanabilirler ve toplumsal güce güçlerini katarak ta ortaya daha kuvvetli, daha namuslu ve daha ödünsüz bir örgütlenme çıkarma hizmetini görmüş olurlar.

Kuvvetli, namuslu ve ödünsüz toplumcu örgütler zor koşulları, tüm baskıları, oynanmak istenen çirkef oyunları yenerek hizmetinde bulunduklarını dolayısiyle ülkeyi geliştirme yolundaki görevini yerine eksiksiz getirebilecek örgütlerdir.

Toplumsal ve ülke gelişim uğraşında tek kişinin dıdınme gücüyle başarı elde edilmesi düşünülemez. Bunun için sorunlar kişileri kuvvetli bir örgütlenmeğe doğru iter. Bu zorlamayı duyan kişi örgütlenmeğe veya örgütlerde gerçeklere, ülkenin zorlamalarına, göre daha kuvvetli daha etkinlik gösterecek bir koordineye doğru gitmeyi isteyecektir.

Bugün teknik öğretimin sorunları Milli Eğitim sorunları içinde sıkışıp kalmıştır. Teknik öğretimin başarısı ilk ve genel öğretimin inançlı başarılı çalışmasına, insan gücümüzün iyi plânlanarak gerekli eğitiminin saptanmasına, sorumlulukların yetkilere göre kademelendirilmesine bağlı olduğunu teknik öğretmenler dolayısiyle tüm öğretmenlik mesleğindeki kaderdaşlarımız duymalıdır. Bunun içinde öğretmenin sorunu bir Milli Eğitim sorunudur. Öğretmen örgütleri çağın gerektirdiği zorlama ışığında Milli eğitimimizin yenilikleri kapsayacak milli bir plânlamanın zorunluluğunu duyurma kampanyası açmalıdırlar.

Ülke için yeni nesil, öğretmenlerin gücüyle yetiştirilecektir. Bu nesil kuvvetli ülküye sahip, bilinçli, ülkesini geliştirme uğraşında daima galip.

Dünün yetişmişi, bugün için dünün yarınki vatandaşı, fikri gücünü örgütünde yerini alarak gerekli güce katmalıdır.

ENDİŞELERİN ZORLANMASI...

Günlük yayın organlarından edindiklerimizle bazı illerimizde başgösteren Sanat Enstitüsü öğrencilerinin, açılmış olan Teknisyen Okullarına liseli gençlerin de kabulü ile, direnme haberleri bu öğrencilerin hizmetinde olan biz teknik öğretmenleri fazlasıyla üzmüştür.

Bu bizce toplumsal bir zorlama sonucu duyulan düşünülmesinde geç kalınılmış bir hizmet anlayışıdır. Ancak uygulamada, alel acele verilmiş bir karar olması nedeniyle, tekniksel hatalara düşülmüş ve etkisini de geleceğinden daima üzüntü duymuş enstitülü gençlerimizi daha fazla düşündürmeğe sevk etmiştir.

Kanıtımızca sokağa dek dökülen, yarının endişe fevarını, direniş zorlaması liseli gençlerimizin bu okullara giriş kıskançlığından ileri gelmemektedir. Direnme zorunluğunu duyan gençler, her bir vatandaşının da bir meslek sahibi olmasını ve bunun içinde gereken eğitimi görmesini de dilemektedir. Ancak enstitülü gençlerimiz, bugün için iş hayatında kurtarıcı olarak sayıldığı TEKNİSYEN kelimesini de yitirme ve daha ileri bir eğitim görme isteğinde de esasen sayısı az olan yüksek öğrenim okullarındaki kontenjanlarında gözle görülecek azalma korkusunun ruhlarında açtığı endişe uçurumundan dolayı direnmek ihtiyacını duymuşlardır.

Yine kanıtımızca diledikleri; daha iyi yetiştirilerek ilgili hertürlü yüksek öğrenim okullarının sınavlarına ve liseli gençlerin teknik öğretimin yüksek öğrenim okullarından da yararlanabileceği nedeniyle kendilerinin de liseli kardeşleri gibi üniversite giriş sınavlarına kabulünü, iş hayatında enstitü mezunu olarak yetki sorumluluk ünvanını yasalara dayalı olacak şekilde açık olarak görmek istemektedirler.

Bu direnişler ilgilileri uyandırmalıdır. Yıllarca lâf ile, yıllık programı her yıl değiştirmelerle, yılları okul cinslerini azaltıp çoğaltmalarla gerekli hizmet yapılmış değildir.

Mesleki ve Teknik öğretimin, üniversiteye giremeyip aldıkları eğitimle de meslekli bir vatandaş haline getirilememiş gençlerin gücünü ülkenin ihtiyacı olan endüstriyel alandaki insan gücümüze katmak istediği yerinde buluyoruz. Ancak geleceklere müesseselerimizi sevdirmek ona ve mesleğine saygı duyurmak gereklidir. Bu da kaliteli öğretimden, değerlendirilecek zaman sonuçta verilecek yasasal hakların açıkça belirtilmesiyle olacaktır.

Ortaya çıkan gerçek; Mesleki ve Teknik öğretimin benimsetilemeyen önemi ve yetiştirdiklerinin yasasal hakları, unvan sorumluluk yetki sınırları... Bizce herşey bunlara bağlı, bunların savunuculuğunu yapacak gerçekçiler görev yine sizlerde...

Bir inceleme Raporu — İhsan ÖZBEK

Almanya'da Genel ve Mesleki Teknik Öğrenim

(Geçen Sayıdan Devam)

Almanya'da ilkokulu bitirenler için sanat ve meslek öğrenimi okulları iki tiptedir.

1 — Meslek ihtisas okulu.
2 — Meslek okulu.

MESLEK İHTİSAS OKULU (Sanat Okulu): Bu okullar bizim Sanat Enstitülerimize benzer ve mezunları almanları (Facharbeiter) dedikleri mütehassıs - kalifiye işçi ünvanını alırlar. Bu okulların öğretim süreleri iki yıldır. Gündüzlü ve günde 8 saat öğretim yapan bu okulları bitirenler bir fabrika, firma veya herhangi bir işyerinde 2 yıl staj mahiyetinde çalışmak mecburiyetindedirler. Okuldan mezuniyet bu pratik çalışma devresinin sonunda verilen meslek ihtisas okulu olgunluk imtihanı ile sağlanır. Nazari ve teori derslerinin imtihanları sözlü ve yazılı olarak vilâyetin maarif dairesince görevlendirilen bir başkanın nezareti altındaki bir komisyon tarafından yapılır. Öğrencinin bu imtihanlarda aldığı yeterli not ile pratik çalışma yerinden aldığı yeterli notun ortalaması diploma notunu teşkil eder.

Bilgi olması bakımından bu okullardan birisine ait haftalık ders çizelgesini vermeyi faydalı bulurum. Meselâ Köln'den Perlemgraben semtindeki Gewerbeschule (Sanat Okulu) nın haftalık ders çizelgesi şöyledir:

	Haftalık ders saati
1 — Kültür gurubu dersleri: Almanca, tarih, coğrafya, İng. cebir, geometri, fizik, kimya	12 saat
2 — Teknik ve teorik dersleri: Teknoloji, teknikresim, malzeme	11 "
3 — Atelye: Okul atelyelerinde	12 "
4 — Dinbilgisi:	1 "
5 — Beden Eğitimi:	2 "
6 — İşletmecilik:	2 "
Toplam	40 (kırk) saat

Bu okullardan mezun olanlar ikinci öğretim yolunu takip ederek üst tahsile devam etmek istedikleri takdirde Kolej adı altında, gündüzlü ve yüksek okul olgunluğu veren 2,5 yıl süreli enstitüleri bitirmek suretiyle yüksek okul veya üniversitelerde tahsillerine devam edebiliyorlar. Bundan başka bu sanat okulu mezunları birinci öğretim yolundaki geliştirme liselerine de devam ederek o kanaldan yüksek okul olgunluğuna ulaşıp gene yüksek okul veya üniversitelere geçebiliyorlar.

Yurdumuzdaki Kız ve Erkek Sanat Enstitüsü mezunlarına da son zamanlarda hemen hemen bu sisteme benzer geçiş imkânlarının sağlanması yolundaki çalışmaların batıda örnekleri bulunan uygulamalar gibi sonuçlanmasının gelişmeğe müsait değerlere imkân vereceği cihetle büyük faydalar sağlayacağı kesin bir inancımdır.

Bu okulların çeşitli sanat ve meslek dallarında kızlar için ayrı bölümler olduğu gibi pekçoklarında da kız ve erkekler karışık öğrenim yapmaktadırlar.

Sanat okullarının bünyesindeki atelye ve işlikler bizim sanat enstitülerimizdeki kadar zengin ve geniş değildir. Demostrasyon çalışmalar üzerinde için tekniği ve teknoloji uygulamasının öğretildiği bu atelyeyeleri ndaha geniş tutulmasına Alman teknik öğretimcileri lüzum da görmemektedirler. Çünkü öğrenciler ana pratiklerini fabrika ve işyerlerinde yapmaktadırlar. Böylece masrafları bizdeki özel idareye şehir bütçesinden karşılanan bu okulların mali yükü biraz da hafiflemiş olmaktadır. Zira bina, makine, alet ve avadanlık, temrik giderleri, temizlik personeli masrafları, her türlü demirbaş ve mefruşat şehir bütçesinden karşılanmaktadır.

Atelyelerin bu mütevazi kuruluşları yanında bu okullardaki lâboratuvarlar oldukça geniş ve teşkilâtlıdır. Fizik, kimya, elektrik ve mekanik lâboratuvarlarının ayrı birer öğretmeni bulunmaktadır. Lâboratuvar öğretmeni toplu ve ferdî deneyleri hazırlar ve izah eder. Lâboratuvara girildiği zaman söz hakkı lâboratuvar öğretmenlerine aittir, ders öğretmeni dinleyici pozisyonundadır.

Ders öğretmeni konularla ilgili deneyleri yıllık ders plânına göre lâbortuvar öğretmenine önceden bildirir. Lâboratuvar öğretmeni deneylerin araçlarını, gereçlerini ve deney raporlarını hazırlar. Yapılacak deney toplu deney ise lâbortuvar öğretmeni bunu bizzat yapar, deney raporunu doldurur. Eğer deney ferdî deneyse her öğrenci deneyini kendisi yapar ve deney raporunu elde ettiği deney sonuçlarını kaydederek doldurur. Bu raporlar daha sonra notla değerlendirilirler.

Radyo, televizyon, telefon v.s. gibi ses ve müzik cihazlarına ait şemalar, geliştirme projeleri bu cihazları imal eden firmalar tarafından sağlanmaktadır. Böylece büyük firmalar da okulların öğretim faaliyetlerinde yardımcı olmaktadırlar.

Bu okullarda makina bölümleri topluluk özelliği göstermektedirler. Elektrik kaynağı, oksijen kaynağı, demircilik ve dökümcülük işlemleri makina bölümünün içerisinde müşterek uygulama kısımları olarak ele alınmış durumdadır. Makina şubesinin öğrencileri birinci sınıfta; sıcak demircilik, soğuk demircilik, oksijen kaynağı, elektrik kaynağı ve döküm atelyelerinde, ikinci sınıfta ise tesviye, torna ve freze işlemleriyle makinaların kullanılmasını öğrenmek üzere tesviye - torna atelyelerinde ve daha ziyade komple temrin yapımında atelye öğrenimi yaparlar.

Oksijen kaynakçıları ve elektrik kaynakçıları daha ziyade özel kurslarda veya daha ileride adı geçecek (Berufschule) meslek okullarında yetiştirilirler. Keza dökümcülük de bu okulların sanat şubeleri arasındadır. Sıcak demircilik hemen hemen fonksiyonunu kaybetmiş olup yardımcı bir sanat niteliğindedir. Bunun yerini pres demirciliği almış ve gelişmiş durumdadır.

Bu okullarda temrin resimleri öğrencinin kendisinin kendisine çizdirilmekte ve dosya tutulmaktadır.

Temrinler: a) Zaman, b) Ölçü ve paralellik, c) Açı ve düzgünlük, d) Temizlik ve yüzey parlaklığı olma üzere dört esas üzerinden değerlendirilmektedir. Değerlendirme 100 puan üezrinden, 6 kategori halinde olmaktadır:

199-92.1	92.0-81.1	81.0-67.1	67.0-50.1	50.0-25.1	25.0-0
		Memnun			Çok-
Pekiyi (1)	İyi (2)	edici (3)	Orta (4)	Zayıf (5)	zayıf (6)

Temrin gereçleri atelye öğretmenleri tarafından hazırlanmakta ve öğrencilere kesilmiş olarak verilmektedir. Eğer temrin komple ise öğretmen hazırladığı ve öğrencilere de yazdırdığı yapım plânına göre malzemeyi parçaların işlemdeki öncelik sırasına göre malzemeyi parçaların işlemdeki öncelik sırasına göre veriyor. Yani: komple temrine ait parçalardan birisi işlenip sona ermedikçe ikinci parçanın gereci verilmez. Bu, temrinin daha geniş bir açıdan değerlendirilmesini ve öğrencinin daha dikkatli çalışmasını sağlamak yönünden faydalı olmaktadır.

ÖĞRETMENLER: Bu okullardaki teorik ders öğretmenleri ile aletyelerin teknik yöneticileri Yüksek Teknik Okulu veya Üniversite mezunu mühendislerdir. Yani lise veya lise seviyesindeki bir okuldan yüksek okul olgunluğunu vermiş ve bundan sonra 8 sömestri (4) yıl tahsil görmüşlerdir. Bir okulda ilk defa öğretmenliğe başlayan yeni öğretmen iki yıl stajyerlik devresi geçirir ve stajyerlik devresinin sonunda asil öğretmen olurlar. Öğretmenler 50 yaşlarına kadar haftada 28 saat, 50 yaşından 60 yaşına kadar 26 saat, 60 dan 65 yaşına kadar 24 saat maaş karşılığı ders okutmakla yükümlüdürler, 65 yaşında da emekli olurlar. Bu öğretmenler maaş karşılığı okuttukları mecburi ders saatlerinden sonra istekleri dahilinde haftada 5 saate kadar ve saat ücreti 15,5 DM ücretle ek ders okutabilirler.

Genel olarak Almanya'da her kademedeki öğretmene pekçok ihtiyaç vardır. Bunun için birinci öğretim yolundaki okulların hemen her bölümünden Pedagoji Yüksek Okuluna devam hakkı verilmektedir.

Atelye öğretmenleri; sanat okulunu veya meslek okulunu başarı ile bitirdikten sonra branşlarında herhangi bir fabrikada bir müddet çalıştıktan sonra usta imtihanını vermiş ve pratiğin gerektiriği yeterli bilgi ve beceriye sahip kişilerdir. Atelye öğretmenlerinin yönetim fonksiyonları yoktur ve mesaileri maaş karşılığı haftada 40 saattir.

MESLEK OKULU: Genellikle Meslek İhtisas (Sanat) okullarının bina ve atelyelerinden faydalanarak öğretim yapan ve bizim Akşam Sanat Okullarına benzer bir öğretim özelliği göstererek pratik sanat ve meslek okullarıdır.

Bu okulların 2-3,5 yıl süreli gündüz öğretim yapan ve 7,5 yıl süreli gece öğretim yapan iki tipi vardır. Başlangıçta da belirttiğim gibi Almanya'da meslek okulu mükellefiyeti vardır. İlkokulu bitirdikten sonra veya herhangi bir orta dereceli okulu bitirdiği halde üst öğrenime devam etmeyen ve yahutta gerek resmi gerekse muadiliyeti tastikli bilim, hüner meslek sanatı ihtisası için açılmış özel okullardan Biçki-Dikiş, moda, kaynak v.s.) faydalanmıyan bûtün gençler bu mecburiyete dahildir. Kaide olarak 3,5 yıl fakat ziraat meslekleri için iki yıl devam eden bu mecburiyet 18 yaşının dolması ile sona erer. Eğer bir genç öğrenimine tam 18 yaşının sonunda ara vermişse daha üst meslek okuluna hazırlanmış çıraklar için bu süre 21 yaşına kadar uzatılır. Bu arada liseyi bitirenisteyenler için bu meslek okuluna devam mecburiyeti lerden memuriyetin gerektirdiği mesleklere girmek ve çıraklık süresi bir yıla kadar indirilir. (Bankacı, muhasebeci v.s.).

Bir meslek veya sanatta çırak olarak çalışmakta olduklarına dair belge getiren gençler bu okullara alınırlar. Gençler tercih ettikleri sanat veya meslekler için çırak olarak çalışacakları işyerlerini kendileri bulduklarını gibi buna İş ve İşçi Bulma Kurumu da aracılık etmektedir. Bu amaçla şehirlerde İş ve İşçibulma Kurumları (Arbeitsamt) bünyelerinde öğrenci büroları ihdas edilmiştir. Öğrenci velisi ile birlikte bu büroya müracaat eder elde etmek istediği sanat veya meslek için kendisine çıraklık yeri temin edilmesini talep eder. Büronun yetkili uzmanları çocuğun herhangi bir etki altında kalmadan seçimi doğrudan doğruya kendi arzusu ile yaptığına kanaat getirdikten sonra ona herhangi bir firma veya fabrikadan çalışma yeri sağlarlar. İşyerlerinde çıraklara her yıl biraz arttırılmak üzere harçlık nevinden aylık ücret verilir. Haftanın dört iş gününü çıraklık yaptıkları iş yerlerinde geçiren gençler haftada bir gün ve 4 saat olmak üzere meslek okullarına devam ederler, sanat ve mesleklerinin teknik ve teknolojik bilgilerini öğrenir ve hünerlerini kazanırlar.

Bu okullarda da öğrenciler okulun atelyelerinde Okulu olgunluğunu kazanırlar. Mezuniyet: teorik desdemonstrasyonlar yaparlar. Ancak öğretim süresinin azlığından zaman kaybetmemek amacıyla temrin resimleri ve temrin malzemeleri, reçeteler öğretmenler tarafından hazırlanarak öğrencilere hazır olarak verilmektedir. Bu okullarda da öğretmen maaşlarının dışında giderler gene şehir bütçesinden karşılanmaktadır.

(Devamı gelecek sayıda)

Plân ve Teknisyenlik

(Baştarafı Sayfa 3'de)

fazla öğrenim yapılması mümkün olacaktır. Bu rakam, bugünün iki öğretim yılından sadece 128 saat (2,7) hafta eksiktir. Buna göre enstitüler 4 yıla çıkarılıp 44 saat öğretim yapıldığı takdirde, bugüne nazaran 5 yıl öğretim yapmış olacaklardır. Bu yolla gerekli zaman yeteri kadar sağlanmış olacaktır. Bu zama içinde hem teorik ve hem de pratik bilgi yeterince verilebilir. Orta okul kademesinde mesleğe yönelme halledildikten sonra öğrenciler ilk iki yıl 44 saat üzerinden müştereş öğretim görürler. İki yıl içinde gerek gözlemler ve gerekse imtihanlar yolu ile öğrencilerin yönelimleri ortaya çıkacaktır. 2 yıl sonunda esas öğretim 36 saate indirilecek geri kalan 8 saat, yüksek öğrenim ve teknisyenlik kesimine gidecekler için fen bilgilerin daha deteyli, mesleki kısma gidecekler için daha detaylı ve değişik meslekî dersler konmak suretiyle bir ayırıma gidilir.

Dersler kredili hale sokulursa son iki yıl içinde de geçişler, kredi tamamlanmak suretiyle kolaylaştırılmış olur. Öğrenciler farklı olmayan derslere gene birlikte girmek suretiyle bir okul bütünlüğünü muhafaza etmiş olurlar. Bu yolla ayrı okul sisteminden doğan sakıncalar, geçişlerdeki zorluklar ve mezuniyet arasındaki farklar, çeşitli kompleksler ortadan kaldırılmış, daha mütecanis bir öğretim sağlanmış olacaktır. Bizce bu yol bugün izlenenden daha az sakıncalıdır. Esasen ortada bir plân mevcuttur, ya bu plâna uyulmalı ya da sırası gelince, efendim plânda böyle deniyor, demekten vazgeçilmelidir. Yukarıdaki görüşümüz, plânın esas alınması görüşümüz saklı kalmak şartiyle ortaya konmuştur.

Konuyu kapatırken plânın şu önerisini de hatırlatmayı faydalı bulduk:

"Açılacak her okul veya kademenin mezunlarının hakları ve statüsü öğrenci alınmadan ayrıntılı olarak tesbit ve ilân edilecektir".

Boykotlar Sona Erdi

(Baştarafı Sayfa 1'de)

nıfına, başarı gösteremeyenler ise sanat enstitülerinin ikinci sınıfına alınmaktadır. Sanat enstitülerinin her sınıfında okuyan öğrencilerin fark sınavı vererek teknisyen okullarına geçmesi mümkündür. Üç yıl süreli sanat enstitülerini bitirenler de, fark sınavı vererek, teknisyen okullarının son sınıfına girebilir ve bu okulu bitirebilirler.

Üç yıl süreli liseyi bitirenler teknisyen okuluna girmek isterlerse önce intibak sınıfına alınmakta ve burada bir yıl okuduktan sonra teknisyen okulunun son sınıfına girebilmektedirler. Böylece lise mezunları ortaokuldan sonra beş yılda teknisyen okullarını bitirebildikleri halde, diğerleri dört yılda teknisyen okullarından mezun olabilmektedirler.

Uygulanan sistemde sanat enstitüsü mezunlarına da ,teknisyen okullarını bitirmek suretiyle üniversitelere girmek imkânı sağlanmış olmaktadır.

Milli Eğitim Bakanı Oğuz, halen boykot yapan öğrencilerin bu gerçekleri öğrendikten sonra boykottan vazgeçeceğine inandığını bildirmiş ve bu yıl teknisyen okullarına 1150 sanat enstitüsü mezunu, 250 de lise mezunu öğrenci alındığını söylemiştir.

SENATÖR ÖZTÜRK'ÜN KONUŞMASI

Öte yandan, Bakanın radyolardan da yayınlanan beyanatını eleştiren CHP Sivas Senatörü Hüseyin Öztürk "Olaylara hükümeti yanlış teşhis koymak" la suçlamıştır. Öztürk gündem dışı olarak B.M.M. de yaptığı konuşmasında, öğrencilerin yaptığı hareketin bir özenti şeklinde tanımlanmasının hata olduğunu öğrencilerin istedikleri bir kısım tedbir ve haklara hükümetin iki yıl danberi ilgisiz kaldığını öne sürerek, "Hükümet bizim yaptığımız uyarıları da dikkate almamış, çoğu kez gerçeklere sırt çevirmiştir" demiştir.

Öztürk sanat okullarındaki öğrenim sistemine de değinerek, bu okullara girişte ve bu okullardan mezun olduktan sonra öğrencilerin karşı karşıya kaldıkları sorunları tek tek açıklamış ve alınan tedbirlere ilişkin olarak özetle şunları söylemiştir :

"Öğrencileri Teknik öğretim alanına kaydırmak isterken daha da ürkütücü soğutucu ortamlar yaratılıyor. Bu yıl 22 il'de 32 teknisyen okulu açılıyor. Teknisyen okulları bölük sayısı ise 40 kadar oluyor. Enstitüsü kısmı Ortak sınıfta okuyan öğrencilerden bu yıl 3402 öğrenci Teknisyen okulu sınavına girmiş, 1145'i kazanabilmiştir. Yine bu yıl lise mezunları bilmiştir. Yine bu yıl lise mezunları için okullarında 15 kadar sınıf açılacaktır. Bu sınıflara ancak 250 lise mezunu alınmıştır. İlk bakışta lise mezunlarını böylece teknik öğretime kaydırmak iyi bir buluş ve görüş olmasına rağmen uygulamada maalesef umulan bulunamamıştır. Bu bakımdan sanat enstitüsü öğrencilerinin haklı istekleri olan sayıları vermezsek bu enstitüler büyük yara alır ve bu okullara ilgi azalır".

Öztürk, alınmasına ilişkin tedbirleri de şöyle sıralamıştır :

"1 — Sanat enstitüsünü bitirenler teknisyen okulu dördüncü sınıfına girmek isterlerse, ya yeterli bir kurs düzenlemeli ya da hazırlık sınıfı açılmalıdır.

2 — Sanat Enstitüsü mezunlarına bu okullara girişte öncelik tanınmalıdır.

3 — Lise mezunları hazırlık sınıflarında meslek dersleri ve atöyle çalışmalarında bulunmalıdırlar".

MİLLETVEKİLİ ÖZGÜNER'İN SORU ÖNERGESİ

Diğer taraftan, CHP İçel Milletvekili Turhan Özgüner, Teknisyen Okulları Geçici Yönetmeliği kapsamında "infial" duyan sanat okulları mezunlarının durumlarıyla ilgili olarak, Milli Eğitim Bakanının Millet Meclisinde açıklama yapmasını istemiştir.

Özgüner'in Bakan tarafından açıklanması kaydıyla Meclis Başkanlığına verdiği soru önergesi şöyledir :

"1 — Teknisyen okulları, liselerin devamı niteliğinde midir? Bu nitelikte olduğunu iddia etmekte iseniz lise müfredat programındaki teknik dayanağınız nedir? Devamı niteliğinde değil ise, hiçbir imtihan ve elemeye tabi tutmaksızın, lise mezunlarının adeta tercihli olarak bu teknisyen okullarına alınmalarının sebebi nedir?

2 — Gerek sanat enstitülerinin ve gerekse teknisyen okullarının teknik eleman yetiştirecekleri görüşündeyiz. Siz aksi görüşte misiniz? Görüşlerimizde bir ayrılık yok ise, sanat enstitüsü mezunlarını teknisyen okullarına kayıt için bir imtihan kısıtlamasını neden gerekli görmektesiniz? Tam aksine, bu tür kısıtlamanın lise mezunları tatbiki gerekmez mi idi?

3 — Teknik elemana şiddetle muhtaç bulunduğumuz Türkiye'de, teknik eleman yetiştiren sanat enstitülerine reva görülen bu çok haksız uygulama ne zamana kadar sürdürülecektir? Bu uygulamadan derhal dönülmesi düşünülmekte midir? Yoksa, bu ters tutum ve uygulamanın yarattığı huzursuzlukla, öğrencilerin giriştikleri boykotlar bahane edilerek (muayyen bir süre derslere girilmemiş olması gerekçesiyle) doğrudan doğruya sınıfta bırakılmaları veya okullarından atılmaları mı düşünülmektedir?".

BAŞYAZI

(Baştarafı Sayfa 1'de)

çalışan vasıflı endüstriyel işçi ve teknisyenlerin eline yılda ortalama olarak 5000 - 6000 lira geçmektedir. Yurdumuzda Sosyal Sigortalar Kurumuna, tarım sektörü dışında kalan hizmetler sektörü ile sanayi sektöründen 1 milyona yakın işçi bağlı bulunmaktadır. Oysaki montaj sanayiinde çalışan işçiler bunun ancak % 1'lini meydana getirmektedirler. Yapmış olduğumuz bu kısa açıklama, montaj sanayiinin istihdâm olanakları yaratarak işsizliği önlemiş olduğu görüşünün gerçeklerle çeliştiğini gözler önüne sermektedir. Montaj sanayii döviz tasarrufu da sağlamamaktadır. Çünkü montaj sanayiinde kullanılan yerli parça imalâtı oranı hiçbir zaman% 25'i geçmemiştir. Bu, döviz tasarrufu sağlamak şöyle dursun fiyatların alabildiğine artmasına yol açmakta, örneğin gümrüklü ithal fiyatı yaklaşık olarak 80 bin lira olan bir kamyon aynı tip ve aynı tonajda montaj yoluyle imâl edilince piyasada 150 bin liraya satılmaktadır. Alabildiğine şişirilen fiyatlar yüzünden montaj firmaları çok yüksek kârlar sağlamakta, 10 milyon sermaye ile kurulan bir akümülâtör fabrikasının yıllık net kârı 7-8 milyon lirayı bulmaktadır. Montaj sanayiinin kuruluşundaki amaç, hemen belirtelim ki, dışardan getirilemeyecek parçaların yerli imâlatla tamamlanması, giderek yerli parça oranının yükseltilmesi ve millî sanayiinin kurulmasıdır. Uygulama tamamen farklı olmaktadır. Çünkü kendilerine yerli imalâtı teşvik etmek için döviz tahsis edilmeyen montajcılar, birçok parçaları yerli imalâtla karşılamak yerine üretim miktarını düşürmektedirler. Bütün bu yalın gerçekler, bugünkü şekliyle *montaj sanayiinin halkımızın yararına çalışmadığını* ve millî sanayimizin kurulmasını engellediğini göstermektedir. Her şeyden önce montaj sanayii ithalâta bağlıdır ve çok kârlıdır. İşte bu nedenle İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının yatırım tavanı ne olursa olsun kâr mekanizmasına bağlı liberal kapitalist sistem içinde yatırım malları sanayiinin yakın bir gelecekte kurulmasını mümkün görmemekteyiz.

Yurdumuzdaki plânlama rejimi, bilgi alış-verişi yapmak, tahminleri karşılaştırmak, birlikte kararlar almak ve hükümete verilecek öğüleri tesbit etmek maksadıyle hükümet temsilcilerinin özel sektör temsilcileriyle işbirliği yaptıkları bir rejimdir. İşte bunun için biz, plânlamayı yol gösterici bir proğramlaştırma olarak kabul etmekteyiz. Zorlama ve yasaklara yer vermeyen bu programlaştırma aslında Devletin mali teşvikleriyle özel sektörün gerçekleştirebileceği önerilerde bulunmayı öngörmektedir. Yurdumuzdaki plânlama bireysel özgürlüklerle toplum çıkarları arasındaki çelişme ve çatışmaları liberal kapitalist sistem içinde çözebilmek için gösterilen bir çaba olarak değerlendirilmelidir ve esasen plânın yatırım programları çerçevesi olmaktan ötede bir anlamı yoktur. Bizim ana hatlarıyle ortaya koymuş olduğumuz planlama rejiminin dayandığı bu temel felsefeyi benimsememiz mümkün değildir. Ancak hemen belirtelim ki, yatırım programları çerçevesi bile olsa Birinci ve İkinci Beş Yıllık Kalkınma plânları, geniş bir uzmanlar kadrosunun yıllarca süren inceleme, araştırma ve çalışmasının ürünüdür. İşte bunun için biz, TÜTÖS'ün uzun vadeli amaçlarını ve bu amaçlara ulaşmak için izlenecek yolu saptarken Birinci ve İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânlarının dayandığı temel felsefeyi daima gözönünde bulundurmaktayız.

Yıllardan beri eğitim etkinliklerinin üretici insan yetiştirme amacına yönetilmesini isteriz. Yurdumuzda başlangıçtan beri eğitim etkinlikleri tüketici insan yetiştirme amacına yönelitilmiştir. Bugün Türkiye'de karşılaşılan en önemli eğitim sorunu, hemen belirtelim ki, tüketici eğitim etkinlikleri içinde yetiştirilen gençlerin teknik eğitime kaydırılması sorunudur. Gelmiş geçmiş bütün siyasal iktidarlar, Türk Milli Eğitim Sisteminin, yalnız kalem efendisi yetiştiren bir makine haline getirilmesinden sorumludurlar. Her yurttaşa, toplumsal yaşamın bir gereği olarak meslek edinme olanağını sağlamak ve her yurttaşa mesleğine uygun bir iş bulmak Devletin görevidir. Klâsik liselerden mezun olan gençler üniversiteler de öğrenim yaparak ancak birer meslek edinmektedirler. Gerekli inceleme ve araştırmalar yapılmadan, politik nedenlerle açılan klâsik liselerin sayısı 200'den fazladır. Demokratik sosyal hukuk Devleti düzeninde, halkın eğilimlerini gözönünde bulundurmak esastır. Ancak Devlet yönetiminde sorumluluk alan kimselerin halkın yurt gerçekleriyle çelişen ve çatışan isteklerine boyun eğmesi beklenilemez. Gerçek Devlet adamı halka önderlik yapar, gerçekleri halktan gizlemenin yollarını aramaz. Şirin görünmek için halka dalkavukluk yapan politikacıların gerçek Devlet adamı olduğu söylenilemez. Nüfusu çevre köylerle birlikte bir ortaokulu besleyemiyecek durumda olan ilçe mezkezlerinde bile klâsik lise açmanın sonucudur bütün bu yığılmalar. Üniversitelerimizin durumu yürekler acısıdır. Bilimsel özerklik "her türlü denetimin dışında kalmak" şeklinde yorumlayan sözümona bazı bilim adamlarının egemenliği altına giren üniversitelerimiz topluma yabancılaşmış ve toplumun gerçek ihtiyaçlarına cevap veremeyecek duruma gelmişlerdir. Yığılmalar nedeniyle üniversitelere giremeyen diğer bir deyişle üniversiter öğrenim yapamıyarak meslek edinme olanaklarından tamamen yoksun kalan 10 binlerce gencin geleceğini de düşünmek zorundayız. Bu gençleri sokağa atamayız, Bu gençleri birer vurgun yatağı olan özel yüksek okullarda vicdansız para babalarının alabildiğine sömürmesine daha fazla göz yumamayız. İlkokul ve ortaokuldan sonra gençlerin teknik eğitime kaydırılması görüşünü yıllardan beri savunmaktayız. Ancak geçmiş yıllarda, klâsik liselere alınacak öğrenci sayısının dondurulmasına özellikle VII. Milli Eğitim Şûrasında, teknik öğretim mensuplarının karşı çıktıklarını unutmamalıyız. VII. Milli Eğitim Şûrasında sanat enstitülerinin ortaokullara dayandırılması da kararlaştırılmıştır.. İlkokullara dayalı 5 yıllık sanat enstitülerinin kapatılarak bunların yerine ortaokullara dayalı 3 yıllık sanat enstitülerinin açılması fikri, Türk Milli Eğitim Sistemini yozlaştırarak kendi eğitim sistemlerine adapte etmek isteyen yabancı uzmanlardan gelmiştir. VII. Milli Eğitim Şûrasında "sanat enstitülerine devam eden gençleri ezikllik duygusundan kurtarmak ve sanat enstitüsü mezunlarına üniversiter öğrenim yapabilme yollarını açmak" önyargısıyle katılan teknik öğretim mensupları oyuna getirilmişlerdir. Yabancı uzmanların amacı, aslında sanat enstitülerini daha o zamanlar yeni yeni tohumları atılan montaj sanayiinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikte, yaratıma yeteneği geliştirilmemiş, endüstriyel bir mesleğin gerektirdiği bilgi ve beceriden yoksun eleman yetiştiren bir duruma getirmekti. Bunda elbak yabancı uzmanlar başarıya ulaşmışlardır. Çünkü sanat enstitülerinde teknik öğretimin temeli olan birçok dersler kaldırılmış ve öğretim proğramları alabildiğine basitleştirilmişti. Bunun asıl sorumlusu Talim Terbiye Dairesidir. Talim Terbiye Dairesi, Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütü içinde bağımsız bir dükalık haline gelmiştir. Türk Milli Eğitim Sistemini yozlaştıran, sanat enstiüilerini montaj sanayiinin hizmetine sokan, öğretim programlarını alabildiğine basitleştirerek öğrencilerin yaratma yeteneğinin gelişmesini engelleyen, yüksek öğrenim yapabilme yollarını kapayarak sanat enstitüsü mezunlarını endüstriyel işçi olarak kalmaya mahkûm eden Talim Terbiye Dairesi, yaptıklarının hesabını vermeğe birgün mutlâka zorlanacaktır. Hedeflerimizi iyi seçmek zorundayız. Sanat enstitüsü öğrencileri "lise mezunlarının teknisyen okullarına alınmasını" protesto etmek maksadıyle dersleri boykot etmişlerdir. Aslında sanat enstitüsü öğrencilerini boykot hareketlerine zorlayan provokatörlerin amaçları ayrıdır. Bunlar eskiden olduğu gibi sanat enstitülerinin yetersiz programlarla yalnız montaj sanayiinin ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte eleman yetiştirmesini istemektedirler. Orta öğrenim çağındaki gençleri büyük ölçüde teknik eğitime kaydırmak için yapılan girişimler, fakir halk çocuklarının sırtından milyonlar kazanan özel yüksek okul patronlarını da tedirgin etmiştir. Çünkü özel yüksek okul patronları, kurmuş oldukları sömürü düzeninin üniversiter öğrenim yapabilme olanaklarından yoksun bırakılan lise mezunlarına dayandığını çok iyi bilmektedirler. İşte bu nedenle biz, sanat enstitüsü öğrencilerinin başlatmış oldukları boykot hareketlerinin, kökli sosyal ve ekonomik dönüşümleri amaç edinen devrimci eylemler içinde yeri ve anlamı olmadığı kanısındayız. TÜTÖS devrimci bir kuruluştur. TÜTÖS'ün köklü sosyal ve ekonomik dönüşümleri amaç edinen devrimci eylemler içinde yeri ve anlamı olmayan bu tür hareketleri desteklemesi beklenilmemelidir.

İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının GENEL POLİTİKALAR bölümünde "Bir alanda insangücü ihtiyaçları kesin olarak belli olmadan, özellikle mesleki ve teknik öğretim alanında yeni meslek dalları ya da kademeleriyle ilgili eğitim bölümleri ve yeni okullar açılmayacaktır. Açılacak her okul ya da kademenin mezunlarının hakları ve statüsü öğrenci alınmadan ayrıntılı olarak tesbit ve ilân edilecektir." yine İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânına bağlı 1969 yılı Programında "1969 yılında dört yıllık teknisyen okulları ile yaygın eğitim niteliğinde çalışmalar yapan pratik sanat okullarına öğrenci alınacak, mevcut sanat enstitüleri de bir program dahilinde teknisyen okulu haline getirilecektir." denilmektedir. Bütün bunlar Milli Eğitim Bakanlığıyle sendikal ve mesleki kuruluşların üzerinde önemle durması gereken asıl konuların neler olduğunu ayrıntılı olarak gözler önüne sermektedir.

Teknisyen Okulu mezunlarına kendi dallarında üniversiter öğrenim yapma yollarının açılması, sanat enstitüsü mezunlarının teknisyen okullarına girebilmelerini kolaylaştırmak için teknisyen okulları için de giriş sınavlarına hazırlama kurslarının düzenlenmesi ve nihayet teknisyen okulu mezunlarının haklarının teminat altına alınarak işyerlerinde bağlı olacakları statünün saptanması öncelikle ele alınıp çözümlenmesi gereken sorunlardır. Sendikal ve mesleki kuruluşlar bu yönde faaliyet gösterirlerse öyle sanıyoruz ki, hem teknisyen okullarının yozlaşması önlenir ve hem de orta öğrenim çağındaki gençlerin büyük ölçüde teknik eğitime kaydırılması sağlanmış olur.

TÜTÖS — AYLIK MESLEK GAZETESİ. Sahibi: **TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER SENDİKASI** adına Genel Bşk. **M. Emin ZORKUN** Sorumlu Yazı İşleri Müdürü **Gültekin KURDOĞLU** Adres : TÜTÖS Gazetesi P. K. 199 — ANKARA — İdare yeri : Menekşe Sokak No. 6/3 Yenişehir - Ankara. Gönderilen yazılar basılsın basılmasın iade edilmez. Ticarî ilân ve reklâmlar pazarlığa tâbidir. Gazetenin adı anılmadan yazılar yayınlanmaz. Abone: Yıllık 6, altı aylık: 3 liradır. **Dizgi ve tertip:** TÖYKO matbaası Tel: 10 41 68 ANKARA — **Baskı : Kısmet Matbaası**